

ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 4-5

ΜΑΡΤΙΟΣ 1982
ΙΟΥΝΙΟΣ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΩΤΩΝ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ - ΥΜΗΤΤΟΥ 92 - ΧΟΛΑΡΓΟΣ

Μαργαρίτι: Μερική άποψη

Από προπολεμική φωτογραφία

ΑΠΟ ΤΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Δεν πέρασε καιρός από τότε που γράψαμε το φύλλο του ενημερωτικού μας δελτίου «ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ». Δυστυχώς, δειλά ξεκινήσαμε την προσπάθεια αυτή μη ξέροντας που θα καταλήξει.

Βέβαια ο στόχος μας ήταν να φτάσει ψηλά, να γίνει η εφημερίδα ή το περιοδικό του Μαργαριτίου. Γράφοντας σήμερα το φύλλο αυτό μπορούμε να πούμε ότι ο στόχος μας αυτός δεν είναι απραγματοποίητος. Αλλά ας δούμε πως έβγαине μέχρι τώρα το Ενημερωτικό Δελτίο.

Την ύλη συγκέντρωνε και σύνταξε ένας άνθρωπος. Η δακτυλογράφηση και το τύπωμα ήταν προσφορά φίλων τους οποίους ευχαριστούμε για τη βοήθεια στα πρώτα βήματά μας.

Τυπώναμε 250 φύλλα που στέλναμε σε όσους ξενητεμένους ξέραμε τις διευθύνσεις και σε διάφορες υπηρεσίες. Δεν στέλνονταν σε κανένα χωριανό στο Μαργαρίτι. Κάποτε όμως οι προσφορές πρέπει να σταματάνε για να μη γίνεται κατάχρηση και εκμετάλλευση. Στο μεταξύ από το τρίτο φύλλο αντιμετωπίσαμε αυξημένα ταχυδρομικά τέλη γιατί δεν το κατέτασαν στις εφημερίδες. Έτσι άρχισαν

οι σκέψεις και προβληματισμοί. Ποτέ όμως δε σκεφτήκαμε να σταματήσει η έκδοση γιατί πιστεύουμε ότι προσφέρει πολλά στο Μαργαρίτι και τους ξενητεμένους Μαργαριτιώτες.

Ο ενθουσιασμός με τον οποίο υποδέχτηκαν οι Μαργαριώτες την έκδοση, οι χρηματικές ενισχύσεις που μας έστειλαν, δείχνουν ότι βρισκόμαστε σε καλό δρόμο.

Τα μετρήσαμε λοιπόν όλα αυτά κι αποφασίσαμε να βγάλουμε το τέταρτο φύλλο σαν εφημερίδα και στη συνέχεια να σας μεταφέρουμε μερικές από τις σκέψεις μας με σκοπό να σας προβληματίσουμε και να αρχίσει ένας διάλογος που θα μας βοηθήσει να πάρουμε σωστές αποφάσεις.

Εκδίδοντας μία διμηνή εφημερίδα τετρασέλιδη να τι χρειάζεται:

-Τετραπλασιασμός περίπου της ύλης σε σύγκριση με το Ενημερωτικό Δελτίο. Αυτό συνεπάγεται τετραπλασιασμό της εργασίας για συγκέντρωση-γραφή-διόρθωση κειμένων και σελιδοποίηση.

-Τα ελάχιστα φύλλα που μπορούν να τυπωθούν είναι 500. Άρα πρέπει να διπλασιαστούν οι συνδρομητές.

-Η δαπάνη στοιχειοθεσίας-εκτύπωσης-αποστολής (τη

διόρθωση και σελιδοποίηση θα κάνουμε μόνοι μας) για 6 τετρασέλιδα φύλλα ανέρχεται με τους μετριότερους υπολογισμούς σε 70.000 δρχ. το χρόνο.

Αλλά ας σταθούμε όμως στα τρία αυτά θέματα και ας αφήσουμε κατά μέρος τα μικρότερα προβλήματα.

Τι πρέπει λοιπόν να γίνει; -Να συμμετέχουν όσο το δυνατόν περισσότεροι στο γράψιμο της εφημερίδας.

Η διόρθωση του κάθε κειμένου, όπου είναι δυνατόν, θα πρέπει να γίνεται από τους συντάκτες των κειμένων.

-Για το διπλασιασμό των συνδρομητών: Θα πρέπει να γράφονται πάνω από εκατό άτομα από τους μόνιμους κατοίκους του Μαργαριτίου και να συγκεντρωθούν οι διευθύνσεις των ξενητεμένων Μαργαριτιωτών, κυρίως στη Γερμανία.

-Τα οικονομικά αντιμετωπίζονται αν 350 συνδρομητές πληρώνουν τακτικά 200 δρχ. το χρόνο. Αυτά σαν ελάχιστα για να εκδοθεί η εφημερίδα.

ΕΜΕΙΣ ΠΙΣΤΕΥΟΜΕ ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΜΙΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΩΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ.

Εσείς τι λέτε; Αν συμφωνείται βοηθήστε!!!! Με έργα όμως όχι με λόγια. Και συγκεκριμένα:

-Γράψτε κάτι για την εφημερίδα. Δεν χρειάζεται να είναι κανένας λογοτέχνης. Ας εκφράζει απλά σ' ένα κομμάτι χαρτί αυτά που σκέπτεται για το Μαργαρίτι.

-Γραφτήτε συνδρομητές και προσπαθείστε να γράψετε κι άλλους. Συγκεντρώστε και στείλτε διευθύνσεις ξενητεμένων.

-Στείλτε τη συνδρομή σας. ΕΜΠΡΟΣ ΛΟΙΠΟΝ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΩΤΕΣ ΞΕΚΙΝΑΤΕ!

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Σ.Σ. Κάθε αρχή και δύσκολη

Μέχρι να μεθοδευτούν οι ενέργειες και να ξεπεραστούν οι δυσκολίες για την έκδοση του 4ου φύλλου ο χρόνος πέρασε. Γι' αυτό αποφασίσαμε να βγάλουμε το 4ο και 5ο φύλλο μαζί που καλύπτουν τη χρονική περίοδο ΜΑΡΤΗ-ΙΟΥΝΗ.

Ζητάμε συγγνώμη για την ανωμαλία αυτή και υποσχόμαστε ότι στο μέλλον τα «ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ» θα κυκλοφορούν κανονικά κάθε δίμηνο με την προϋπόθεση βέβαια ότι οι ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΩΤΕΣ, ξενητεμένοι και μη θα θελήσουν να συνεχιστεί η έκδοση. Αυτό θα φανεί από τη βοήθεια τους και τον αριθμό των συνδρομητών.

ΠΑΛΙΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Η προσπάθεια της Αδελφότητας για τη συγκέντρωση και έκδοση προπολεμικών φωτογραφιών του Μαργαριτίου απόδωσε.

Φτάσαν στα χέρια μας οι πρώτες 40 φωτογραφίες που μεγεθύνθηκαν κι απ' αυτές οι 28 τυπώθηκαν σε 300 περίπου αντίτυπα η κάθε μια.

Αποφασίστηκε από τις 300 περίπου αυτές σειρές των 28 μεγάλων φωτογραφιών, μερικές να σταλούν σ' εφημερίδες και Υπηρεσίες και οι άλλες να διατεθούν προς 400 δρχ. η κάθε σειρά, (αντιστοιχούν 15 περίπου δρχ. για κάθε φωτογραφία), για να καλυφθούν τα έξοδα και να μείνει και κάτι στην Αδελφότητα.

Έγινε πρόταση στον Πολιτιστικό Όμιλο να του διατεθούν μέχρι 100 σειρές και να αναλάβει αυτός τη διάθεση τους στο Μαργαρίτι δίνοντας στην Αδελφότητα τις 200 δρχ. και κρατώντας τις άλλες 200 για ενίσχυση του. Μεμονωμένες φωτογραφίες δε θα πουληθούν για να μη χαλάσουν οι σειρές.

Επειδή τέτοιες εκδόσεις δεν είναι εύκολο να επαναληφθούν συνιστούμε, κάθε Μαργαριτιώτης να πάρει όχι μόνο μία σειρά αλλά από μία σειρά για κάθε παιδί και εγγόνι του του και να είναι σίγουρος ότι μια μέρα θα τον ευγνωμονούν για το δώρο αυτού του κειμήλιου.

Θεωρούμε σκόπιμο να ευχαριστήσουμε και από τις στήλες της εφημερίδας μας τους χωριανούς μας που ανταποκρίθηκαν στο προσκλητήριο και έστειλαν φωτογραφίες. Πιστεύουμε ότι θα τους μιμηθούν κι άλλοι.

Επίσης ευχαριστούμε το ΑΤΕΛΙΕ γραφικών τεχνών Ν. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ και ΣΙΑ, Μαγερ 11-Αθήνα που με ενθουσιασμό και μεράκι επιμελήθηκε την αναπαραγωγή των φωτογραφιών με άριστα, όπως θα δείτε αποτελέσματα.

Διάθεση-Εμβάσματα: ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΜΠΑΚΑΓΙΑΝΝΗΣ - ΥΜΗΤΤΟΥ 92 - ΧΟΛΑΡΓΟΣ - Τηλ. 6514487.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ενδιαφέρον άρχισε ν' αποκτήσει η στήλη της Αλληλογραφίας. Μέρα με τη μέρα πληθαίνουν τα γράμματα που μας έρχονται. Τα δημοσιεύουμε με μεγάλη μας χαρά γιατί αυτό δείχνει το ενδιαφέρον των Μαργαριτιωτών για τον τόπο τους, αλλά και γιατί αρχίζει έτσι ένας δημοκρατικός διάλογος ανάμεσα μας που είναι πολύ εποικοδομητικός. Δίνει ερεθίσματα και βοή-

θάει να δωθούν σωστές λύσεις στα θέματα που μας απασχολούν.

Όπου το θεωρούμε σκόπιμο μετά από κάθε γράμμα θα προσθέτουμε και τα δικά μας σχόλια σχετικά με τις επίσημες απαντήσεις που θα δίνει το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας, όταν χρειάζεται.

Ευάγ. Μπακαγιάννης

Αγαπητέ φίλε κ. Πρόεδρε της Αδελφότητας.

Για τα εγκάρδια συλληπητήρια που μας στείλает για το θάνατο του λατρευτού μας πατέρα ευχαριστούμε θερμά εσάς προσωπικά και όλο το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας. Επίσης μέσω των «ΝΕΩΝ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ» θέλω με γυναικα του και όλα τα παιδιά του να ευχαριστήσουμε όλους τους συμπατριώτες μας που μας συμπαροστάθηκαν στο θάρρ πένθος μας καθ' οιονδήποτε τρόπο.

Στη μνήμη του σας στέλνω για ενίσχυση των «ΝΕΩΝ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ» 1000 δρχ. για την Αδελφότητα 500 δρχ.

Αγαπητέ Βαγγελάκη ο μπαρμπα - Γηλίο Μπάκας ο «Γεροπλάτανος», όπως πολύ ευστοχα τον χαρακτήρισε, λύθηκε από τον καιρό του αγαπημένου του θωμά και από το θάρος των 90 χρόνων. Αλλά ο συμπαθητικός, ο πρσος, ο αγαμόματος αυτός γεροντάκος δάσταζε στο κεφάλι του ολόκληρο τόμο από ιστορίες του τόπου μας, τραγούδια και ανέκδοτα, και τα εξιστορούσε μ' ένα χαριτωμένο και μοναδικό τρόπο που κρεμίσουν κυριολεκτικά απ' τα χείλη του.

Συγκινήθηκα και πάλι σήμερα αγαπητέ Γιάννη Μπάκα με το γράμμα σου αυτό.

Τα συγκαρητήρια ανήκουν σε όλους τους Μαργαριτιώτες που αγκαλιάζουν τις ενέργειες της Αδελφότητας μας.

Με έχει καταλάβει πραγματικό άγχος για το πως θα περιορίσουμε τον πολιτιστικό μας θησαυρό που γίνεται καθημερινά. Αργήσαμε πάρα πολύ γι' αυτό πρέπει να τρέχουμε όλοι μ' ένα μαγνητό-

Κρίμα όμως που δεν επαθήσαμε να καταγράψουμε και να κρατήσουμε αυτό τον πολύτιμο λαογραφικό θησαυρό και τ' αφήσαμε να τα πάρει μαζί του στην Παναγία που αναπαύεται. Ας είναι αιώνια η μνήμη του.

Συγκαρητήρια στον κ. Γιάκη και σ' εσένα που αναδημοσίευσες τα πολιτιστικά ποιήματα του συμπατριώτη ήρωα και μάρτυρα της Λεωτεριάς Περικλή Κακούρη. Τα διαδίδω και αναλογίζομαι. Ρίχνω μία ματιά πίσω στο χρόνο και λέω «Ναι ακριβώς έτσι ήταν η ζωή τότε! Τι διαφορά υπάρχει; Για μας τους παλαιότερους ας να έχουμε μεταπηδήσει σε άλλο πλάνητη!»

Σε συχαίω Βαγγελάκη, Μπαράβο χίλιες φορές. Βλέπω χίλιες φορές ολοφάνερα ότι με την ωραία προσπάθεια που έχεις αναλάβει και στην ενημέρωση και στη δραστηριότητα σε όλους τους τομείς θα οφελήσεις αφάνταστα τον τόπο μας, το χωριό μας.

Με πολύ εκτίμηση Γιάννης Μπάκας

Υ. Γ. Σ' ευχαριστώ για τα συγκαρητήρια του εγγονιού μου.

Χωρίς την πλάτη και να καταγράφουμε συνέχεια.

Αλλά τους χορούς; Από χρόνια έχω στο μυαλό μου ένα χορευτικό που οι βετεράνοι ασπρωμάληδες λεβεντόγεροι μας θα προσηγυνται για να διδάσκουν τους νεότερους τα μοναδικά εκείνα πατήματα και τοακίσματα που μόνο αυτοί ξέρουν.

Ας ευχόμαστε ότι γρήγορα μαζί με το Π.Ο.Μ. που ιδρύθηκε θα ηγηθούμε μιας τέτοιας σταυροφορίας.

Ε.Μ.

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Φαίνεται ότι τα «ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ» μίλησαν στις καρδιές των Μαργαριτιωτών. Τούτο αποδεικνύεται από τα σχόλια και τις συζητήσεις που ακούσαμε στο Μαργαρίτι αλλά και την προθυμία να το ενισχύουν οικονομικά.

Μας έστειλαν ενισχύσεις:

- Δημήτριος Πάκος-Γιάννης..... 500 Δρχ.
- Φερεινός Πακου-Μαγουλά, Ηγουμενίτσα..... 500 Δρχ.
- Γιώργος Ζηκος, Πειραιάς..... 500 Δρχ.
- Τάκης Μπακαγιάννης, Άρτα..... 5.000 Δρχ.
- Σπύρος Σούλης, Ηγουμενίτσα..... 1.000 Δρχ.
- Νεόφυτος Γκίνης, Ηγουμενίτσα..... 1.000 Δρχ.
- Ντίκος Μπόλασης, Μαργαρίτι..... 1.000 Δρχ.
- Δημήτριος Σαββίτης, Μαργαρίτι..... 500 Δρχ.
- Ασιμπράκης Ντρίτσος, Μαργαρίτι..... 500 Δρχ.
- Χρήστος Πόλας, Γερμανία..... 100 ΔΜ
- Ανταστάσις Θωμ. Κυριάκης, Γερμανία..... 50 ΔΜ
- Γιάννης Μπάκας, Αθήνα..... 1.000 Δρχ.

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας τους ευχαριστεί όλους θερμά και υποσχεται ότι τα χρήματα αυτά θα τα

Πιστεύουμε ότι τώρα που θα κυκλοφορούν σαν εφημερίδα σε περισσότερο κόσμο θ' αυξηθούν και οι ενισχύσεις για να μπορέσουμε ν' ανταπεξέλθουμε στα έξοδα της έκδοσης.

ΠΡΟΣΦΩΡΑ: Ο χωριανός μας οδοντίατρος ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΤΣΙΝΟΣ προσφέρει δωρεάν στα παιδιά του Μαργαριτίου, μέχρι 12 ετών, μία Φ θ ο ρ ι ω σ η το χρόνο (για προστασία των δοντιών από την τερηδόνα) στο Ιατρείο του Μπακαγιάννη 1 Ηγουμενίτσα.

Ευχαριστούμε για την προσφορά αγαπητέ Γιώργε. Χαρήκαμε για την εγκατάστασή σου στην Ηγουμενίτσα. Ευχόμαστε καλές δουλειές.

διαχειριστεί σωστά για να αναδείξει και προβάλει την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου μας.

ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΒΟΗΘΕΙΤΟ ΤΟ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ

Προς: τον κ. Πρόεδρο της Αδελφότητας Μαργαριτίου.

Πρώτασις:

Στο χωριό μας υπάρχουν δύο ηρώα θέματα, οι αειμνήστοι Γεώργιος Γκερτζός και Αθανάσιος Παπαδιάνης, της, που τους σκότωσαν μπαμπάσκα και απάνθρωπα τον Φεβρουάριο του 1942, οι Αλβανοτσίμηδες του Μαργαριτίου.

Σε αυτούς αξίζει η τιμή και η δόξα με ένα μικρό προσκυνητήρι, εις ένδειξη φόρου τιμής του χωριού μας, στον τόπο του εγκλήματος εις την θέαν «Κούλιες» του Μουσά-Αγά κοντά στο Γεράκι.

Παρακαλώ δεχθείτε την πρότασή μου σαν παράκληση και ευχή, να δοθεί η τιμή αυτή εις τους ήρωές μας.

Το θέμα αυτό να γραφεί στα πρακτικά του Συμβουλίου, βάσει αντιγράφου.

Παρακαλώ όπως τύχω απαντήσεως. Ευχαριστώ θερμά. Πέτρος Κοσμάς-Μάρτιος 1982

Σ' ευχαριστώ αγαπητέ Πέτρο Κοσμά που με το γράμμα σου αυτό μου δίνεις την ευκαιρία να εξωτερικεύσω μερικές σκέψεις μου. Όπως και τηλεφωνικά σου είπα είναι μέσα στις προθέσεις μας ν' αποτίσουμε φόρο τιμής στα θύματα των πολέμων και της κατοχής και γενικότερα σκεπτόμαστε «να τιμήσουμε όλους όσους σαν Μαργαριτιώτες τους οφείλουμε» όπως έγραψα και στα «ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ» και σε διάφορες επιστολές που έχω στείλει. Δεν επεκτείνω στο ποιούσι και πως σκεπτόμαστε να τιμήσουμε γιατί δεν είμαστε ακόμη έτοιμοι.

Η πρότασή σου θα συζητηθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας και θα πάρουμε απόφαση που θα στην ανακοινώσουμε.

Ε.Μ.

Προς τον Πρόεδρο και Δ.Σ. Αδελφότητας Μαργαριτίου.

Με μεγάλη χαρά πληροφορήθηκα για το χορό που διοργανώνετε. Σας ευχαίμαι «καλή επιτυχία» και καλή διασκέδαση.

Μετά τιμής ΜΠΑΚΑΣ Σ. ΗΛΙΑΣ

Υ. Γ. Οφείλω να σας πληροφορήσω ότι η επιθυμία μου να παρεμβθώ είναι πολύ μεγάλη, αλλά για τους γνωστούς οικογενειακούς λόγους αδυνατώ.

ΠΡΟΣΦΩΡΑ: Ο χωριανός μας οδοντίατρος ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΤΣΙΝΟΣ προσφέρει δωρεάν στα παιδιά του Μαργαριτίου, μέχρι 12 ετών, μία Φ θ ο ρ ι ω σ η το χρόνο (για προστασία των δοντιών από την τερηδόνα) στο Ιατρείο του Μπακαγιάννη 1 Ηγουμενίτσα.

Ευχαριστούμε για την προσφορά αγαπητέ Γιώργε. Χαρήκαμε για την εγκατάστασή σου στην Ηγουμενίτσα. Ευχόμαστε καλές δουλειές.

Στείλτε διευθύνσεις ξενιτεμένων Μαργαριτιωτών για να τους στέλνουμε την εφημερίδα. Γράψτε κάτι και σας για την εφημερίδα.

Το νεκροταφείο Μαργαριτίου

Κύριε Διευθυντά,

Στις 28 Μαρτίου 1982 βρεθήκα στο χωριό μας, το Μαργαρίτι, για το ετήσιο μνημόσυνο του λατρευτού μου πατέρα ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΟΚΚΑ.

Όπως ήταν φυσικό αλλά και επιβεβλημένο πήγα και στο νέο νεκροταφείο του χωριού μας.

Όταν έφτασα εκεί και πριν να μπω μέσα, αντίκρισα μια οιδερένια πόρτα άτσαλα στημένη, το ένα φύλλο πεταμένο δίπλα, χωρίς να κλείνει η είσοδος του νεκροταφείου, έτσι που ουσιαστικά πόρτα δεν υπήρχε. Αφήνω χωρίς σχόλια και παρατηρήσεις το ότι στη νότια πλευρά του έχουν χαλάσει (γιατί) το μαντρόθυνο, κάνοντας ένα τεράστιο άνοιγμα που αφήνει το νεκροταφείο εκτεθειμένο σε κάθε επισκέπτη επιθυμητό ή ανεπιθύμητο.

Μηαινόμενα μέσα βρέθηκαν μπροστά σε ένα θέαμα που σου δίνει την εντύπωση, τουλάχιστον, ότι πέρασαν από εκεί στήφι αλλοθρησκων και ορδές βαρβάρων που άφησαν έντονα τα σημάδια τους, καταστρέφοντας σταυρούς, μάρμαρα, καντήλια και ότι άλλο υπήρχε στους

τάφους, προσβάλλοντας έτσι την μνήμη των νεκρών μας και προκαλώντας την δυσφορία, αγανάκτηση ακόμα και οργή των συγγενών και φίλων τους, πέρα από τις απώλειες.

Την καταστροφή αυτή, από πληροφορίες, την προξένησαν ή προξενούν, εκτός των άλλων, κυρίως αδέσποτα ζώα (μανάρια) των ιδίων των συγχωριανών μας, αλλά ακόμα υπάρχουν και περιπτώσεις που δένονται μέσα στο νεκροταφείο από τους ίδιους, αφού εκεί υπάρχει πλούσια και άφθονη θλάση (χόρτοι, δάτα κ.λπ.), δείγμα και αυτό της αδιαφορίας των αρμόδιων και υπεύθυνων - αν υπάρχουν - για το χώρο αυτόν.

Διερωτώμαι: Δεν υπάρχει Κοινοτική αρχή; Δεν υπάρχουν κοινοτικοί άρχοντες που να πήγαν κάποτε στον χώρο αυτόν; Δεν υπάρχει εκκλησιαστική επιτροπή που να είδε την κατάσταση αυτή; Ο πνευματικός πατέρας του χωριού μας, ο παπάς μας, δεν επισήμανε και δεν αγανάκτησε να διαμνησχηθεί για την απαράδεκτη αυτή κατάσταση; Δεν υπάρχει, τέλος,

Με το νέο νεκροταφείο αχρηστεύτηκε ένας ζωτικός Κοινοτικός χώρος κοντά στον οικισμό που θα μπορούσε να διατεθεί για άλλες λειτουργίες, αφού η Κοινότητα στερείται τέτοιων χώρων.

Το παλιό νεκροταφείο προσφέρεται καλλίτερα σαν τοποθεσία και έχει την ιστορική εκκλησία της Παναγίας, που αν δεν επισκευάσουμε θα καταστραφεί πολύ γρήγορα, και έχει αρκετό χώρο για επέκταση.

Δημιούργησε την εντύπωση διακρίσεων και δίχασε τους κατοίκους.

Τι πρέπει κατά τη γνώμη μας να γίνει;

Να πιστώσουν το Κοινοτικό και Εκκλησιαστικό συμβούλιο στα παραπάνω και να θελήσουν να διορθώσουν το σφάλμα.

Να συνταχθεί πλήρης μελέτη, επέκτασης του παλιού που να περιλαμβάνει:

Μιά κουβέντα

Το σιτάρι

Καθόμαστε και τα κουτσούνουμε κάτω απ' τον πλάτανο του Μαργαριτίου ένα ανοιξιάτικο πρωινό.

Μίλαγε εγώ και την κουβέντα την κλωθούριζα, που αλλού, στα προβλήματα του Μαργαριτίου και των γύρω χωριών. Πάθος έλεγετε αυτό για το οποίο μ' επικρίνουν δικαί και ξένοι.

Έλεγα τα δικά μου μ' αυτές έπινε το ουζέκι του, κουνούσε το ασπρόμαλλο κεφάλι του και δεν έδινε άγκυρα.

Δεν μπορούσα να καταλάβω αν το κούνημα του κεφαλιού ήταν επιδοκιμασία ή αποδοκιμασία σ' αυτά που έλεγα. Γι' αυτό τον ρώτησα.

-Τι λές σου μπάμπα για όλα αυτά; Δεν απάντησε αμέσως. Τράβηξε μία ρουφηξιά τσιγάρο ήπιε μία γουλιά ουζο και μετά μ' αποκρίθηκε.

-Αλήθεια ωρέ θέλεις να μάθεις τη γνώμη μου; Πρόσεξε αν την μη μπορεί να σου κακοφανεί, να σε πικράνω, γιατί θα πιο την αλήθεια κορτά, ίσια, σταράτα χωρίς φτιασιδιά και τα τσιούτα γιατί δεν ξέρω απ' αυτά. Στην τρίτη δημοτική πήγα. Μα ξέρω πως η αλήθεια είναι πικρή, όταν λέγεται, γι' αυτό ας σιωπάω καλλίτερα.

-Ποστή μπάμπα μ' ας είναι πικρή. Μ' αρέσει να πίνω μικρό τον καφέ μου, όπως ξέρεις.

-Τότε άκουσα και σάπα μέχρι να τελειώσω. Ακούμπω στη κλίτσα του κι άρχισε.

-Δε μου λες ωρέ, αν είχες, μία χούφτα σιτάρι τι θα την έκανες; Κάλυθα για τους πεθαμένους ή θα την έδινες να τη σάνε τα παιδιά σου που πεινάνε;

Όλα τούτα τα χρόνια μετά τον πόλεμο το περισσότερο σιτάρι που είναι για μοίρασμα στη θεσπρωτία το πάνε κάλυθα ν' αναστήσουν πεθαμένους κι' εμάς εδώ στη γκράσια του Μαργαριτίου μας αφήνουν να πεθάνουμε τελειωτικά, γιατί μπορούμε να είμαστε έτσι κι' αλλιώς. Κι' όταν τελειώνουμε τότε θα σκεφτούν να μας στείλουν κάλυθα.

Μη φοβάσε δε λέω κακό λόγια για κανένα. Καλοί άνθρωποι είναι όλοι αυτοί που φροντίζουν για τη μοίρασή του σιταριού, πατριώτες, κοντοχωριανοί. Και λέω κοντοχωριανοί, γιατί τι είναι το Φιλίπτι, η Ηγουμενίτσα, η Παραμυθία σήμερα; Ένα τσιγάρο δρόμος απ' το Μαργαρίτι. Λιγότερη ώρα κάνεις να πας απ' την μη ακρη της θεσπρωτίας στην άλλη απ' ότι κάνεις να πας στη δουλειά σου στην Αθήνα. Μη θάνεις στο μυαλό σου να θρεις ή να σου πιο σιρόματα. Δεν έχουν. Θα τους θρεις όμως όπου μοιράζουν το σιτάρι. Στη Νομαρχία, στα Υπουργεία, δίπλα στους Υπουργούς όταν μας έρχονται εδώ. Και θα τους γνωρίζεις γιατί φράννε το μαντήλι του Πατριωτισμού. Για να σκεπάζουν το πρόσωπο του στενού τοπικιστή.

Είναι αυτοί που αρπάζουν το σιτάρι για κόλυθα. Και δεν έχουν άδικο, καλό είναι τα κόλυθα για τους πεθαμένους, το λένε κι' οι παπάζες. Αλλά, κάντε κράτε ωρέ πατριώτες. Αφήστε να πάρουμε κι' εμείς οι μισοπεθαμένοι το μερτικό μας να μη τελειώσουμε. Κατάλαβε;

- Όχι και καλά μπάμπα. -Ξέφουστα και θα τα κατάλαβεις καλλίτερα. Κι' αν σας δαστείε αυτά να γράψετε στις εφημερίδες και όχι τα προβλήματα γιατί αυτά τα ξέρουν όλοι.

Σ' αυτούς να προσπαθήσετε ν' αλλάξετε μυαλό. Κι' αν έχουν δύναμη να κοιτάζουν πως θα μας στέλνουν περισσότερο σιτάρι να φτάνει για όλους κι' όχι να τη δάνουν για να παίρνουν το μερτικό μας. Και να με συγχωράτε αν σας πίκανα.

Αυτά είπε και σάπωσε. Σάπωσε κι' εγώ. Τα σκέφτηκα όμως μπροστά τα κατάλαβα καλά κι' επειδή μου δαστείε τα γράμμα. Κι' όποιος δεν τα κατάλαβε θα του τα κάνω λιανά με νωμέρα. Κι' αν πάλι δεν καταλάβει θα τον στείλω σε σένα να του τα πεις χμάι.

Ο Κουβεντισστής

Η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ ΣΤΟ ΣΦΥΡΙ

Άβελά μου έγινα ιωακουστής. Να τι διάλογό έπιασαν τ' αυτά μου.

-Θέλεις πελεκυτές πέτρες και αγγονάρια; Πήγαμε στο Μαργαρίτι να φορτώσεις όσα φορτηγά θέλεις με λίγα ψωροχιλιδάρια.

-Καλά, γιατί τις πούλανε και μάλιστα φθηνά, όπως λες; Δεν ξέρουν την αξία τους; -Τι να ξέρουν οι... οι... (παρλαίωπα το διακοσμητικά επίθετα) από τέτοια. Εγώ σκεπτόμαι να παζάρω το γκρέμισμα μιας μεγάλης αυλάκρας απ' ένα παλιό σερπί μπλε και να τη μεταφέρω στο εξοχικό που θα κτίσω.

Νευρίασα, αναψοκοκκίνισα, φουσκώσα απ' αυτά που άκουσα και ήμουν έτοιμος να επιτεθώ και να τους πω: Πούσ σας είπε κυρίοι ότι οι Μαργαριτιώτες δεν ξέρουν την αξία και πούλανε τις πέτρες;

Δεν πρόλαβα όμως να παρεμβώ γιατί η συζήτηση συνεχίζονταν και δεν ήθελα να τη διακόψω.

-Που τα έμαθες σου αυτό; του είπε ο άλλος.

-Μου τα είπε ένας φίλος μου εργολάβος που πήγε και φόρτωσε προσφορά.

Τα μάζεψα και απομακρύνθηκα αμέσως. Δε βάστα να ν' ακούσω παρακάτω.

Κι' από τότε με βασανίζουν οι σκέψεις και τα ερωτηματικά: Αλήθεια να βρέθηκε Μαργαριτιώτης που έκανε τέτοια ιεροσυλία; Δεν το ήξερε την αξία τους; Δεν το πιστεύω. Ψέματα λέγανε οι ξένοι. Αλλά γιατί να πουν ψέματα; Μήπως έκανα σφάλμα που δεν άνοιξα συζήτηση μαζί τους για να μάθω λεπτομέρειες; Αλλά αν βεβαιωνώμουν ότι είναι αλήθεια θα στενοχωριόμουν περισσότερο. Καλλίτερα τώρα που έχω και μία αμφιβολία. Θα τα γράψω όμως στα «ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ».

Και να που τα γράφω σήμερα και λέω:

Μαργαριτιώτες κλείστε τ' αυτιά σας σε τέτοιου είδους προσφορές και παζέρια. Τα χαλάσματα, οι πέτρες των παλιών σπιτιών έχουν μεγάλη αξία για το Μαργαρίτι καλά και για σας τους ίδιους. Σας το λέω εγώ αν δεν το ξέρετε.

Μη κοιτάτε που το Ελληνικό κράτος δεν έσκυψε ακόμη με στοργή ν' αγκαλιάσει τ' αριστουργήματα αυτά της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, τις πέτρες αυτές που ο Λαϊκός Ηπειρώτης μαστόρας των προηγούμενων αιώνων άφησε να ξεχυθεί όλο το μερικό του και τις πούσσε με τον ιδρώτα του. Δε θα βρεθούν τέτοια τεχνίτες, χάνονται

και οι τελευταίοι. Δε θα ξαναγίνουν τέτοια έργα. Έτσι όσα θα υπάρχουν θα είναι σπάνια.

Αλλά και το κράτος θα βρεί γρήγορα, πιστεύουμε, να τα προσέξει και τότε θα ενισχυθεί νερά τους ιδιοκτήτες να τα συντηρήσουν και να τ' αναστηλώσουν. Έχουμε μερικά πρώτα δείγματα ενδιαφέροντος, στη Μάνη, τα νησιά, το Ζαγόρι. Και τότε η παραμικρή πέτρα θα χρειαστεί.

Προς Θεού λοιπόν Μαργαριτιώτες όσοι είστε τυχεροί και αποκτάτε σας τέτοια σπιτία, ό,τι χάλασε μέχρις εδώ χάλασε. Απ' εδώ και πέρα μη χαλάτε τίποτα, μη πουλάτε ούτε πετρώματα. Αφήστε τα κληρονομιά στα παιδιά σας και στ' αγγόνια σας και θα έρθει μία μέρα που θα σας συγχωράν.

Τα λίγα χιλιάδικα που θα πάρετε πωλώντας τις πελεκυτές πέτρες σε σας φτάνουν ούτε σας χάνανε σήμερα. Χαλάνε όμως το Μαργαρίτι που κανένας δεν έχει δικαίωμα να το χαλάσει.

Και στο κάτω-κάτω θα πουλώσατε ποτέ τα πέτρες αυτές που ο Λαϊκός Ηπειρώτης μαστόρας των προηγούμενων αιώνων άφησε να ξεχυθεί όλο το μερικό του και τις πούσσε με τον ιδρώτα του. Δε θα βρεθούν τέτοια τεχνίτες, χάνονται

και οι τελευταίοι. Δε θα ξαναγίνουν τέτοια έργα. Έτσι όσα θα υπάρχουν θα είναι σπάνια.

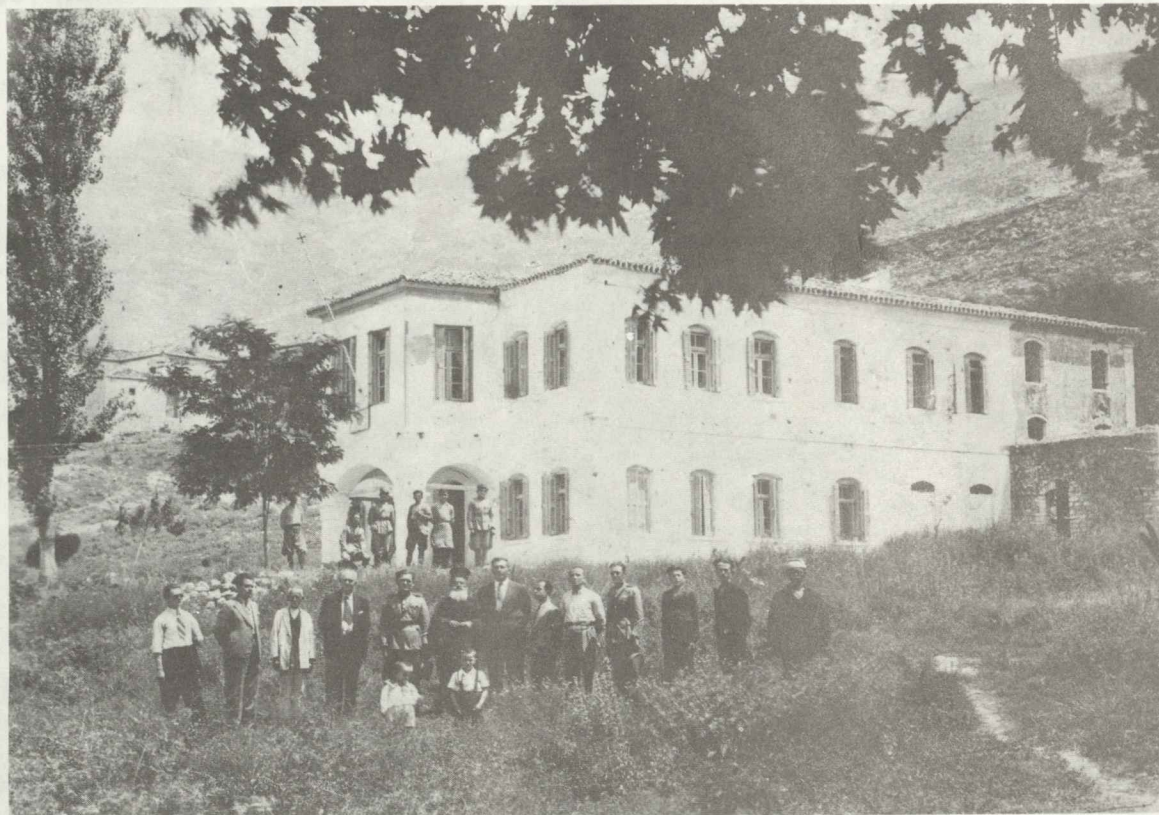
Αυτά για σήμερα κι' αν χρειαστεί θα αναλεσθώ.

Χ.Ε.Μ.

ΣΩΖΕΤΑΙ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ

Όπως φαίνεται απ' το παρακάτω έγγραφο που μας κοινοποιήσε η Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου το Διοικητήριο μας θα σωθεί και θα στεγαστεί πάλι τις Υπηρεσίες που υπάρχουν στο Μαργαρίτι. Ευχόμαστε να δημιουργηθούν κι' άλλες και να γεμίσει το Διοικητήριο όπως παλιά.

Θα ήταν παράλειψη αν δεν τονίζαμε ότι η Κ.Ε.Δ. έλαβε υπ' όψη το υπόμνημα μας, απάντησε αμέσως και μας κρατάει ενήμερους,

Μαργαρίτι: το Διοικητήριο

Από προπολεμική φωτογραφία

ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΛΕΩΦ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ 158 Α ΑΘΗΝΑΙ 603 Αριθμός: κ. Χρήστος Κούρης Αθηνά, Μάρτιος 1982 Προς

1. το Υπουργείο Οικονομικών Γραφείο Υφυπουργού κ. Δ. Δημοσθενόπουλου

2. Γεν. Δ/νση Φορολογίας και Δ. Π.

Δ/νση 11η Τμήμα Δ'.

Κολωνού 2

ΘΕΜΑ: Αξιοποίηση Διοικητηρίου Μαργαριτίου θεσπρωτίας.

ΣΧΕΤ.: 1. Αδελφότητα Μαργαριτιωτών θεσπρωτίας/22-12-81

2. Κ.Ε.Δ./226/35/15-1-1982

3. Υπουργ. Οικον.Γ.Δ. Φορολογίας Δ.Π.Δ-νση 11η Δ'./Δ. 752/67/10-1-1982

Με το 1ο σχετικό η Αδελφότητα Μαργαριτιωτών θεσπρωτίας μας γνωστοποίησε το αίτημά της σχετικό με την αποκατάσταση του παλαιού Διοικητηρίου της κομπόλης Μαργαριτίου. Με το 2ο σχετικό η Κ.Ε.Δ. - που σαν αρμόδια για τη διαχείριση Δημοσίων Ακινήτων δεν θα είχε κατ' αρχήν αντίρρηση κοινοποίησης του παραπάνω αιτήματος - γνωστοποίησε στη Δ/νση Γ7 του Υπουργείου Χ.Ο.Π. (Δ/νση Παραδοσιακών Οικισμών) το πρόβλημα ζητώντας:

1ον. την ένταξη της περίπτωσης του Διοικητηρίου Μαργαριτίου στο πρόγραμμά του 1982.

2ον. την κίνηση διαδικασίας χαρακτηρισμού του κτιρίου σαν διατηρητέου.

3ον. την σύνταξη τεχνικής μελέτης αποκατάστασης - διαρρύ-

θισης του κτιρίου ώστε να στεγαστεί κανονιστικά τις Δημόσιες Υπηρεσίες της κομπόλης, μαζί με το σχετικό προϋπολογισμό. Το παραπάνω σχετικό κοινοποιήθηκε στη Νομαρχία θεσπρωτίας που γνωρίζει το θέμα από 25 - 1 - 1982.

Η Γ7 του Υ.Χ.Ο.Π. ένταξε στο πρόγραμμά 1982 το Διοικητήριο Μαργαριτίου και όρισε Ομάδα Εργασίας που σύντομα μετά από σειρά αυτομαθών θα προβεί στη σύνταξη της τεχνικής μελέτης και του σχετικού προϋπολογισμού (Πληροφορίες: κ. Αικ. Λούση τηλ. 6922922 - Προϊστάμενη Γ7)

Μετά τη σύνταξη της μελέτης το όλο θέμα θα παραπεμφθεί και στη Δ/νση 11η τη Δ' του Υπουργείου σας, εφ' όσον με το 3ο σχετικό αναφέρετε ότι υπάρχει

δυνατότητα χορήγησης σχετικής πίστωσης με την μη μπορεί να καλύψει «εν μέρε» ή «εν όλω» το κόστος επισκευών.

Η Κ.Ε.Δ. πιστεύει ότι ο συντονισμός Δημόσιων Υπηρεσιών που έχουν αναμφίση αρμοδιότητες είναι απαραίτητος για να αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση προβλημάτων.

Ο ΑΝΑΓΗΡΩΤΗΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΡΕΣΤΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ: 1. Νομαρχία θεσπρωτίας - Δ/νση τεχνικών Υπηρεσιών. 2. Νομαρχία θεσπρωτίας - Οικονομική Εφορία Πάργας. 3. Αδελφότητα Μαργαριτιωτών θεσπρωτίας - Υμητύου 92 - Χολαράς.

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΩΤΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

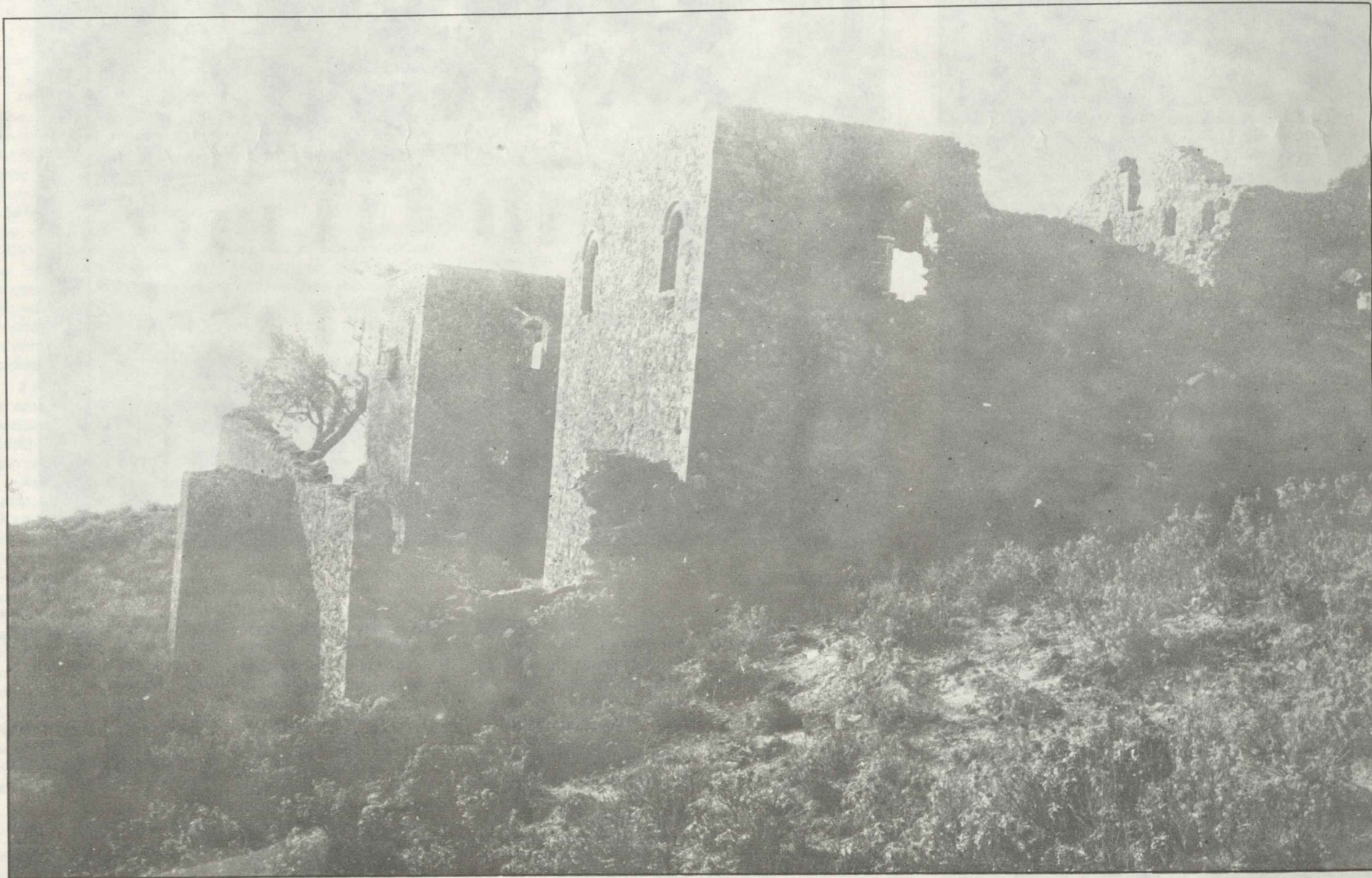
Με αφορμή το φετινό γιορτασμό της 25 Μαρτί δημοσιεύουμε ότι γράσει η εγκυκλοπαίδεια για τη μεγάλη Μαργαριτιώτικη οικογένεια «Μαργαρίτι», που πολλά προσέφερε στην επανάστασή του 1821 και στο γένος.

Πολλοί λίγοι Μαργαριτιώτες έτυχε να διαφασούν για την οικογένειά αυτή.

Στους φιλόλογους χωριανούς

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΜΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Με πείσμα αντιστέκεται στο χρόνο και μας περιμένει να σκύψουμε με στοργή επάνω του. Να τ' αναστηλώσουμε να του δώσουμε ξανά ζωή. Τ' αναγνωρίζεται! Είναι τ' αρχοντικό στο λόφο της δεξαμενής που περιβάλλεται από 70 στρέμματα Κοινοτική έκταση. Περιμένει τους αρμόδιους του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών ή του Υπουργείου Χ.Ο.Π ή του Ε.Ο.Τ.

Μαργαρίτι: Το αρχοντικό του λόφου της δεξαμενής

Φωτογραφία: Λαμπράκη Ντρίτσιου, 1982

Μαργαρίτι: Το αρχοντικό του λόφου της δεξαμενής

Φωτογραφία: Λαμπράκη Ντρίτσιου, 1982

να το μετατρέψει σε Πνευματικό Κέντρο ή Ξενώνα. Περιμένει τη Δασική Υπηρεσία να το περιβάλλει με ένα Δάσος 70 στρεμμάτων. Και τότε θα στέκει εκεί ψηλά περήφανο στολίδι και θα διαλαλεί. «Εμένα μ' έφτιαξαν μαστόροι Ηπειρώτες με μεράκι. Κάθε πέτρα μου έχει την πνοή τους και είναι ποτισμένη με τον ιδρώτα τους».

ΑΝΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Το παζάρι (η αγορά)

ΤΟ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ ΠΡΙΝ ΤΟ 1940

Της ΤΟΥΛΑΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ-ΜΑΛΑΚΑΤΑ

Μαργαρίτι: το πηγάδι της αγοράς

Από προπολεμική φωτογραφία

θα σε περιμένω στον πάτο του παζαριού, να περάσεις όμως από το στενό από το Στούφο. Αυτά της έλεγε ο παππούς της όταν την Κυριακή το πρωί ξεκινούσαν για την εκκλησία.

Η αγορά ήταν για τους άντρες, τα στενά και τα απόμερα για τις γυναίκες. Μία φορά, θυμάται, την γύρισε πίσω γιατί βρήκε πως ήταν κοντό το άσπρο της κεντημένο φόρεμα που τόσο αγαπούσε. Κι' ένας συγγενής της δάσκαλος της είχε πει: Μη σε ξανακούσω να γελάς έτσι δυνατά στη μέση του παζαριού. Πόσο ΓΙΑΤΙ δεν της γεννιότανε τότε. Ήταν κάπως ιδιόρρυθμη η ζωή τους, αλλά στο τέλος κατανοούσε να είναι πολύ αρμονική η συμβίωση του Μουσουλμανικού στοιχείου με τους Έλληνες Χριστιανούς. Γι' αυτό και η ίδια αν και μέσα της επαναστατούσε, τελικά συμμορφωνότανε όσο μπορούσε.

Το παζάρι αποτελούσε το κέντρο του Μαργαριτίου, που σε σχήμα ταψι ήταν συγκεντρωμένα τα μαγαζιά. Ήταν χτισμένα έτσι ώστε το ισόγειο να γίνεται μαγαζί και τα επάνω κατοικία. Ήταν συνεχόμενα με εσωτερικές αυλές και τα κατοικούσαν όλα οι χριστιανοί. Οι Μουσουλμάνοι χτίζανε συνήθως σε μεγάλες εκτάσεις στην περιφέρεια ως τα ριζά του βουνού.

Όταν λέγανε παζάρι εννοούσαν και τη διαδικασία της αγοραπωλησίας. Η Πέμπτη ήταν η μέρα που κυρίως ερχότανε από τα γύρω χωριά να πωλήσουν και ν' αγοράσουν.

Τα μαγαζιά ήταν όλα δεξιά και αριστερά του δρόμου που ήταν φτιαγμένος καλντερίμι με τριάντα πόντους περίπου βαθύτερος στη μέση, για να κυλάνε τα νερά της βροχής.

Και για στέγαστρο των μαγαζιών είχαν αρκετά φορδεις τοί-

κους να προστατεύονται πολύ καλά από τα βροχόνερα.

Ήταν σωστά νανούρισμα τα χειμωνιάτικα βρόδια να χαίρεσαι τη ζεστασιά του τζακού και ν' ακούς τη βροχή, την ψιχάλα ή την καταιγίδα να χτυπά τους τσίγκους των σπιτιών. Χρόνια αργότερα, όταν άκουγε την υδρορροή του σπιτιού της, θυμόταν αυτή την απόλαυση.

Στη μέση σχεδόν του παζαριού υπήρχε ένα πλάτωμα, κι' ένα πηγάδι που υπήρχε ακόμη, κι' ήταν ανοιχτό όλες τις ώρες για όλον τον κόσμο. Εκεί γινότανε το μεγάλο νταβαντούρι. Εκεί απλωνότανε οι προμάρτεες που ήταν για πούλημα εκεί γυρόφερνε ο πολύς κόσμος.

Πολύ την εντυπωσιάζανε οι Βλάχισσες, ανθρωπινικές ψηλές, δυνατές, γεμάτες υγεία, με τις μάλλινες υφαντές μπλε σκούρες φούστες όλο πλοσέ για εύκολες κινήσεις και άνετο λεβέντικο περπάτημα με τα χοντρά όλο πρόκες τσαρούχια. Από το ίδιο ήθος ήταν και τα ζιπούνια κεντημένα μπροστά και στα μανίκια. Η μέση να σφίγγεται με ασπμένους τοκάδες και στην άκρη να κρέμεται ο σουγιάς. Στην πλάτη είχαν ριγμένο έν τριγωνά υφαντό ύφασμα για τη βροχή και το κρύο και στο μέτωπο και τα χέρια σταυρούς ζωγραφισμένους (τατουάζ). Κι' όπως απαντούσανε στην περιέργειά της, μάθαινε πως σκαλίζανε το δέρμα ώπου να βγει αίμα κι' επάνω ρίχνανε σκόνη μπορούτη. Αντριχιάζε που το άκουγε και δεν μπορούσε να εξηγήσει την σκοπιμότητα αυτής της αδυνήρης διαδραματισίας ίσως και λίγο επικινδύνια αν μολυνόταν. Να ήταν άραγε νυναικεία φιλορέσκεινα; Το συνηθίζανε κι οι άντρες όχι όμως στο πρόσωπο. Μετά τ' Αη-Γιωργιού δεν τις ξανάβλεπε. Φορτώνανε στα μουλάρια τα μικρά τους παιδιά, τα τους όλα, μπροστά το

κοπάδι και ανφορίζανε για τα βουνά. Το φθινόπωρο με τα πρώτα κρύα ξαναγύριζαν.

Επίσης πολύ την εντυπωσιάζε και ο Ντελάλης. Όταν ήταν κάτι που έπρεπε να το μάθουν όλοι, αυτός σε λίγη ώρα το είχε διαλαλήσει. Αρχίζε με το : ακούστε χωριστοί.

Κι' ενώ βρισκόταν στην αρχή του παζαριού σε λίγο τον έβλεπε στον πάτο. Ψηλός, με μεγάλο γρηγορά βήματα και δυνατή φωνή, περνούσε μπροστά απ' όλα τα μαγαζιά. Αυτή έννοιζε σε μεριμήνη κοντά του. Τον νόμιζε πως είχε υπερφυσικές δυνάμεις. Κάπως έτσι θα ήταν οι άντρες των παραμυθιών που της έλεγε η θεία-θεία.

Όλοι όσοι ερχότανε από τα γύρω χωριά και οι Βλάχισσες, πουλούσανε γαλακτοκομικά προϊόντα, μαλλί, αρνιά. Κι' αγοράζανε καμπού, ντρίλι, αλάτι, πολύ αλάτι για το ψωμί που ζυμώνανε μόνοι τους, για το φαγητό τους, για τα πρόβατα. Αγοράζανε ακόμη ρεμμάτια, αλευσίδες, κουδούνια, ψωμί-σταρέχια, ζαχαρωτά και χαβάρα για τα παιδιά τους.

Εκεί σε μία άκρη, σ' ένα μεγάλο ξύλινο δίσκο, ο Ρουστέμης είχε τις καρμέλες με κανέλλα, τις μέντες, τα κουφέτα, τις πουατέες (ράβδους) από τριανταφυλλένια και κατάσπηρ ζάχαρη και το χαλά που έκοβε μ' ένα τσεκουράκι.

Ήταν μοναδικός στη δουλειά του, ο καλύτερος, τον είχε δει να δουλεύει τη ζαχαρωμάζα πάνω σε μεγάλες μαρμαρίνες πλάκες με μία τέχνη που αυτός κάτεχε. Όμορφα ήταν τα ζαχαρωτά του βραχνάκια που τόσο προτιμούσαν τα κοριτσάκια. Όταν την αντήμωνε η Νταντά της, η γυναίκα του Ρουστέμη, έλεγε: Δόσμου το χεράκι. Και της περνούσε ένα ζαχαρένιο βραχνάκι

στο χέρι. Και στην τάση της ποδιάς της έβαζε ένα φρέσκο αυγό να το ρουφίζει ώμο. Πόσο την αγαπούσε την Νταντά της! Γλυκεία Νταντά, με την ανοιχτή καρδιά και το πλατύ γέλιο, να ζεις άραγε; Ο γιος σου όμως ο Κασίμης οίγουρα ζει.

Ήταν τρώφους της, το γάλα της έδωσε τη ζωή. Κι' ήρθε ο πόλεμος του σαρράντα και βρεθήκατε αντιμετώπιες χωρίς να φταίτε, χωρίς καλά καλά να το καταλάβετε. Και βρεθήκατε, εσύ πέρα απ' τον Κασίμιο κι' αυτή σε μία πολιτεία απαύδωστη, γεμάτη καυσόεργα και θόρυβο. Τόσο μακριά από την ήσυχη, όμορφη κι' αρχοντική ζωή του Μαργαριτίου!

Προχωρώντας από τη μέση του παζαριού και πάνω, συναντούσε το μαγαζάκι του Γιάννου του χρυσακού. Ήταν μέρα σκωφός ο γερικός δούλευε στο καμίνι του ασπηνιαίου σταυρούς, αλευσίδες, δαχτυλίδια, ζώνες.

Πά πέρα το Κοινοτικό Κατάστημα, θυμάται την Ασημίνα πάντα με το σιδερό στο χέρι να κολλάρει γιοκάδες και ναιάρες που άνηταν της που ήταν γραμματέας της Κοινότητας. Πράς-τα τέλος του δρόμου ήταν σήπια που καθόνταν οι γυφτοί, οι βιολιτζήδες οι αούγκιται.

Από την απέναντί μεριά ήταν καφενεία ξεχωριστά για Μουσουλμάνους στριμμένα χαμά με ψάθα να καθόνται σταυροπόδι στη ηλικιωμένοι να πίνουν καφέ ή κανέλλα, να φουμαρούν νωργιλέ, να μετράνε τα τεσπίγια (κομπόλιδι). Και σε άλλα, οι νεότεροι, να πίνουν ούζο, να παίζουν πρέφα, τάβλι, ν' ακούνε και κανέναν δίσκο από το γρημωφόνο. Το καλοκαίρι τα καφεζένια αυξάνανε. Όπου βρύσες με τρεχόμενο νερό και πατάκια, εκεί όγανε και το υπαίθριο καφεζένια, με τη βανίλια και το δροσερό νερό, το

λουκούμι και τον καφέ.

Ο φούρνος του Μήτρο-Μάνθου μοσχοβολούσε από το σταρένιο ψωμί, το καρβέλι, τα πλαστάρια με τη γλυκεία μαγιά καθώς και τα σήπια.

Ενα περίπτερο κι' ένα κουρείο και συνεχία το μαγαζί του Κώστα Γάτου του τεχνίτη που με τόσο μαστοριά έφτιαχνε τεμνιά και γκιούμια, μπρίκια, λαγήνια, λεινένια, σαβάνια.

Στα κρεμολοκεία υπήρχαν πάντα στα τοιγκέλια κρέατα κρεμασμένα. Ακολουθούσαν εμπορικά, ραφτάδικο, κι' άλλο κουρείο, πιά κάτω ένα σαρμαδόκιο κι' ένα μέρος που πετάλυνε τ' άλογα και παλιότερα ένα χίνι κι' ένα πανδοχείο να κουτσοβλεψέται κάποιοι ήταν Έλληνας περστικός. Ένας κύλος, κι' άλλος ένας νερόμυλος πιο έξω, του Σιάμου όπως τον λέγανε που είχε και ντριπία. Άρες κυττάτε το νερό να πέφτει με ορμή από ψηλά και τα χειροποίητα υφαντά να γυροφέρνουν, να δερνόνται μέσα στη γούρνα με το νερό για να βγάλουν χνούδι να χίνουν σαν καμψη όπως θα λέγαμε σήμερα.

Από την άλλη μεριά του παζαριού ήταν εμπορικά Εβραϊκά. Όταν ζητούσαν από το Ντεβί να τους δώσει μπριμπί (μεταξωτή κλωστή) ποτέ δεν τους δίνε το χρυσά που ζητούσαν. Αυτές νομίζανε πως δεν γνώριζε τα χρώματα και γεύμασαν. Όπου στο τέλος τους έλεγε: Περάστε από μέσα να διαλέξετε μόνες σας. Ο καμμένος έπασχε φεινεται από αχρωματισμό. Και οι Τούρκοι είχαν τα δικά τους τσιπαρικά. Ο Κασίμ-αγας είχε τα πό αμάρια πεμπεζάρια (ύφασμα πολύ λεπτό, μεταξωτό) και φακιόλια (μαγιάλα του κεφαλιού). Ήταν συγχρόνως και προχτικός γιατρός. Πολύ κόσμο γιάτρευε με τις αλοιφές και τα μαντζουρία του και όλα

δωρεάν. Τις δερματοπάθειες τις θεράπευε σε μεγάλο ποσοστό. Ήταν η προσωποποίηση της καλωσύνης και της αρμονίας και όλοι τον σέβονταν.

Ο Στέφος έφτιαχνε την καλύτερη βανίλια κι' άνοιγε με τα χέρια χωρίς πλαστήρι, τα λεπτότερα φύλλα για μπακλαβά. Κι' ο Κώστας αφθαστός ζαχαροπλάστης με τις βεβανές, τα σούκα λιθανά, τις λοταρίες του την πρωτοχρονιά να υφαίνε κιάλας όταν ευκαιρούσε.

Αλήθεια ποτέ της δεν είχε διερωτηθεί που μάθανε, σε ποιά σχολή φοιτήσανε όλοι αυτοί οι τεχνίτες που φτιάχνανε τόσο τέλεια πράγματα; Το φαρμακείο το είχε τούρκος φαρμακοποιός πολύ φωτισμένος, οι γιατροί ήταν Έλληνες. Κι' ο παππάς της εργάστηκε σε γιατρού στο Μαργαρίτι. Τον ενδιέφερε όμως πολύ και η αρχαιολογία και η ποίηση και η φωτογραφία σαν τέχνη.

Τον Αντριά Πουλή που έφτιαχνε ολοκαίνουργια παπούτσια ή διορθώνει τα παλιά, τον θαυμάζανε να νερόνι την κλωστή και να δουλεύει με δυο συγχρόνως βελόνες ή να καρφώνει με ξυλόπρονες. Και τον περνούσε καλοκαίρια. Τίς φορές παπού μεσα στο γόνυ και το τρώπος με τη βελόνα.

Το απόγευμα τα κουρσόμενος, τα πορτούσε κι' έβριζε το κλαρίνο. Ήταν η καλύτερη ώρα. Αρχόσολοι χάδευαν από τα γύρω μαγαζιά κι' άλλοι μαζεύνονταν γύρω του. Τα παιδιά του κυτούσαν με θαυμασμό! Κι' άφηνε αυτός τον καμμό του να ξεχυθεί γεμάτος αίσθημα και περπά και γεμίζε το παζάρι ήχους και μελωδίες κι' ήταν μία απόλαυση να τον ακούς. Κι' ήταν μία οδύ, ένα δροστικό για την ημέρα που τελείωνε, μία παράκληση για την ημέρα που θ' άρχιζε.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ (ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ)

Με καθυστέρηση 20 περίπου χρόνων έπεσε στα χέρια μας η κοινωνιολογική μελέτη με τον παραπάνω τίτλο του καθηγητή Bernard Kayser. Το βιβλίο μας, μας συγκλονίσει κυριολεκτικά και μας γέμισε ερωτηματικά. Δεν έχουμε υπ' όψη οι αρμόδιοι των Υπουργείων και της Νομαρχίας; Και τι έκαναν για να

Μαργαρίτι (Θεσπρωτίας)

Ή άποτυχία
ένός άνοργάνωτου έποικισμού

Bernard Kayser

Η μελέτη αυτή παρουσιάζει τὰ αποτελέσματα μιάς έρευνας πού οργανώθηκε τόν Ίούλιο τού 1962 από τό Κέντρο Κοινωνικών Έπιστημών Αθηνών, μέ τήν ένίσχυση τού Κέντρου Εθνοπαϊκής Κοινωνιολογίας τής Ecole Pratique des Hautes Etudes (VI τμήμα). Η έρευνα διε- νεργήθηκε από ομάδα ελλήνων καί γάλλων σπουδαστών άποτελούμενη από τούς J.-P. Bombart, Α. Χριστιά, Μ. Gleizer, J.-P. Motte, R. Pottier καί Α. Τζιρά, υπό τήν διεύθυνση τού Β. Kayser, καθηγητή στό Πανεπιστήμιο τής Τουλούζης.

I.-ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ : ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ¹

Ή κοινότητα τού Μαργαριτιού (Νομός Θεσπρωτίας) βρίσκεται στή Δυτική Ήπειρο, στήν περιοχή τών στενών πεδιάδων καί τών χαμηλών βουνών πού πλαισιώνουν τίς παρυφές τής Πίνδου στά παράλια τού Ιονίου Πελάγους. Κατέχει τό μεγαλύτερο μέρος ενός σύνθετου Ρολιέ², τού όποιου ένα μικρό τμήμα βρίσκεται άκόμα καλυμμένο από νερά, κατά μήκος τού έπιβλητικού ρήγματος πού χωρίζει τά άγρια ψηλώματα τού Σουλίου από

¹. Τά στοιχεία πού χρησίμευσαν σάν βάση γιά τό άρθρο αυτό συγκεντρώθηκαν μέ τή βοήθεια ενός άπλου καί συγκεκριμένου ερωτηματολογίου πού υπεβλήθηκε στους κατοίκους τού χωριού από τούς έρευνήτες, κατά τήν επίσκεψη τους σ' όλα τά σπίτια τού χωριού καί όλες τίς οικογένειες τού Μαργαριτιού. Όλοι εκείνοι πού τόσο ευγενικά καί άποτελεσματικά μς βοήθησαν άς βρούν έδώ τήν έκφραση τών πιά θερμών εύ- χαριστιών μας, ιδιαίτερα βέ ο Νομάρχης Θεσπρωτίας, ό Πρόεδρος τής κοινότητας τού Μαργαριτιού καί οι συνεργάτες του, ό γραμματέας καί ό προκάτοχός του, καθώς καί ό καθηγητής J. K. Campbell (τής Όσφόρδης) πού είχε τήν καλωσύνη νά διαβάσει τό χειρόγραφο καί νά μς επιτρέψει νά έπωφεληθούμε από τή μεγάλη του πείρα γιά τούς ανθρώπους καί τά πράγματα τής Ήπειρου.

². Τό Ρολιέ είναι μία πεδιάδα πού περιτριγυρίζεται από βουνά καί σχηματίζεται, τουλάχιστον κατά ένα μέρος της, από άδερτοπολιτικά πετρώματα. Τα νερά δέν βρίσκουν έξοδο παρά από μία καταβάθρα, πού ή απόρροή ή ή άνεπαρκεία της οδηγεί συχνά σέ πλημμύρες. (Σημ. τού Met.).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τά αίτια τής άποτυχίας

Σάν χώρος ενός πειράματος αθώοητου έποικισμού, τό χωριό τού Μαργαριτιού φέρνει σήμερα πρόδηλα τό στίγμα της άποτυχίας: ή γεωργία βρίσκεται σέ άνάσχεση (παραγωγή κατώτερη από τήν προπολεμική) καί καμιά νέα δραστηριότητα δέν ήρθε νά ταραξεί τή νάρκη ενός οικιστικού συνόλου πού υπήρξε κάποτε ένα μικρό έπαρχιακό κέντρο· τό βιωτικό επίπεδο τών κατοίκων παρέμεινε έξαιρετικά χαμηλό καί οι συνθήκες τής κοινωνικής καί πολιτισμικής ζωής φαίνονται νά λιμνάζουν.

Τά πληροφοριακά στοιχεία πού συνάχθηκαν κατά τή διάρκεια τής έρευνάς μας, επιτρέπουν άραγε νά αναλυθούν τά αίτια τής άποτυχίας αυτής ή τουλάχιστον νά διατυπωθούν υπόθεσεις πάνω στό θέμα αυτό; Άς θυμηθούμε πρώτα-πρώτα ότι οι τεχνικές συνθήκες δέν ήταν αντίξοες, στήν άρχή, σ' ένα τέτοιο πείραμα. Μέ τήν κατασκευή έργων μέσα στά πλαίσια τών δυνατοτήτων μιάς άγροτικής κοινότητας ή ενός «συνδικάτου» νοσητήτων, ή γόνιμη γή τής κοιλιάς τού Μαργαριτιού θά μπορούσε εύκολα νά είχε προσχθεί σέ κατάσταση ύψηλης παραγωγικότητας (άποξήρραση, άρδευση): μία προσεκτική διαλογή πού θά αξιοποιούσε τά πλεονεκτήματα τής ήλιο- φάνειας, τής άρδύσεως καί τής ποιότητας τού εδάφους (νά ληφθούν υπόψη τό «ειδικά» τοπικά προϊόντα, όπως τό πεπόνι), θά ήταν δυνατόν τότε νά προσδιορίσει τήν έγκαθίδρυση ενός συστήματος καλλιεργειών, πού νά βασίζεται σέ είδη μέ μεγάλη χρηματική απόδοση. Άκόμη καί τό κομμάτισμα τών κτημάτων, άποτέλεσμα μιάς πολύ άπλοϊκής άνακατανομής τής γής, δέν θά είχε έμποδίσει σοβαρά τήν πρόοδο : δύο μέχρι έξι έκταρία γής πού καλλιεργούνται σάν κήπος δίνουν δουλειά καί εισοδήματα άρκετά γιά μιά οικογένεια. Άλλά κατά τών έρχομώ τών έποίκων τίποτα δέν είναι έτοιμο : γιά νά αξιοποιηθεί αυτό τό έξαιρετικό δυναμικό, είναι άπαραίτητη μία συλλογική προσπάθεια πού νά συμπληρώνεται από μία άτομική προσπάθεια. Γιατί δέν γίνεται; Ή αίτια πρέπει ν' άναζητηθεί στους ανθρώπους, καί σάν ομάδα καί σάν άτομα.

α) Ή κοινότητα είναι άσάφης. Ό πληθυσμός πού άπογράφτηκε τό 1952 είναι τό άποτέλεσμα ενός άνακατανομής : έίπτα τις 136 οικογένειες πού ήρθαν σάν έποικοι καί πού άναμφίβολα ρίξωσαν πιά, πότες οικογένειες ήρθαν καί έφυγαν, από τίς όποιες ούτε ίχνος πιά δέν μένει. Πιά πολλές από 60, σύμφωνα μέ τούς ύπολογισμούς μας, ενώ τό χωριό τού Μαργαριτιού έχει σήμερα λίγο περισσότερες από 200 καί ή κοινότητα δόλκληρη γύρω στός 300. Αυτή ή ασάφεια είναι χωρίς άμφιβολία αντίθετη σέ μία προσπάθεια συλλογική καί μακροχρόνια.

β) Ή κοινότητα είναι έτερογενής. Οι ομάδες αυτές, όπως τίς προσδιορίσαμε, έχουν μία συγκεκριμένη ύπόσταση ή καθεμία τους καί διακρίνονται άδρά όί μέν από τίς δε. Οι βλάχοι σχηματίζουν τήν ομάδα τήν πού όμοιο-

Η ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΕΝΟΣ ΑΝΟΡΓΑΝΩΤΟΥ ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΥ

Από τό Περιοδικό «ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ», 2, 1966

διορθωθούν τα σφάλματα; Αλλά για σήμερα θα σπάσουμε και θα σας δώσουμε την πρώτη σελίδα και τις τελευταίες, με το συμπέρασμα, όπως δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ» σε μετάφραση Α. Τζιρά. Θα επανέλθουμε όμως.

γενή καί τήν πιά συνειδητή, πού τή «δένει» ή ιδιαίτερη διάλεκτος, τά ήθη καί έθιμα καί, άκόμη, καί ένας έντοπισμός τής κατοικίας. Διαφορετικοί από τούς άλλους σέ πάρα πολλά σημεία, οι βλάχοι κρίνουν άλλωστε τούς έαυτούς τους άνώτερους καί χωρίς άμφιβολία είναι πραγματικά πιά προοδευτικοί. Άλλά οι προσπάθειές τους γιά οικονομική καλυτέρευση καί κοινωνικοπολιτισμική έξύψωση περιορίζονται άυστηρά μέσα στήν ίδια τους τήν ομάδα καί δέν άφελούν διόλου τό σύνολο τής κοινότητας.

Οί Γύφτοι μόλις καί 'ξεπερνούν τήν κατάστασή τους τών «άθίκτων» («κίτουχαβες»). Παλιοί ύπηρέτες, δέν άπόκτησαν άκόμη ούτε άρκετή πείρα ούτε άρκετή έκτίμηση, ώστε νά μπορούν νά έχουν τήν άξίωση νά παιζουν ένεργητικό ρόλο μέσα στήν κοινότητα.

Οί οικογένειες τών αὐτοχθόνων τού Μαργαριτιού άποτελούν μία ψευτο-άριστοκρατία, πού ή ύπεροχή της είναι φτιαγμένη κυρίως από κοινωνικές στάσεις. Βέβαια, μπορούν νά ύπερηφανεύονται ότι έχουν λιγότερα παιδιά, ότι είναι πιά μορφωμένοι, άλλα δέν κατέχουν κανένα πραγματικό συνολικό πλεονέκτημα στό πεδίο τής οικονομικής δυνάμεως καί δέν βγάδουν άρχηγούς. Ή άδράνεια τους, πού κατά ένα μέρος ίσως όφείλεται στή συνειδηση τού συζητήσιμου γούτρου τους πώς είναι οι από παλιά ριζώμενοι στό χωριό, καταπατάνουν τή συλλογική άνάπτυξη.

Ό σχηματισμός μιάς κοινωνίας «συμπαγούς» έξαρτάται τελικά από τούς έποίκους, πού (άν έξαιρέσουμε τούς ήμινομάδες πού βήρκαν έδώ μόνιμη έγκατάσταση) άποτελούν τήν πλειονότητα τών οικογενειών. Άλλά, πρώτα, καί αυτοί οι ίδιοι είναι διηρημένοι άνάλογα μέ τήν προέλευσή τους : μερικοί άνήκουν στήν πεδιάδα καί ήρθαν από τά γειτονικά χωριά, άλλοι όμως κατέβηκαν άπ' τό βουνό καί δέν έχουν τίποτε τό κοινό μέ τήν ύπόλοιπη ομάδα. Έχοντας διαφορετικά πρότυπα συμπεριφοράς, όντας ξένοι οι μέν πρós τους δέ, καί άσθενικά συνδεδεμένοι μέ τό νέο τους χωριό, ίσως δέν συναποτελούν μία ομάδα παρά μόνο στήν αντίθεσή τους πρós άλλες ομάδες. Αυτή ή βασική άνομοιογένεια, πού κανέναν νέος δυναμισμό δέν ήρθε νά έξωλέψει, άκόμη καί άν δέν δημιουργεί ή δέν δημιουργεί πιά κατάσταση ένδοκινοιτι- κών έντάσεων, βλάβει πρόδηλα τή συλλογική προαγωγή. Άσφαλώς δέν άποτελεί άνυπέρβλητο έμπόδιο, άλλα είναι στό ξεκίνημα ένας παράγοντας άδράνειας. Ή άποτυχία τού συνεταιρισμού, μέσα σέ μία τεχνική κατάσταση όπου ή σύμπραξη είναι φανερή άνάγκη, τό δείχνει άρκετά.

γ) Ή πείρα λείπει από τούς γαιοκαλλιεργήτες. Ποιοί είναι οι άνθρωποι άπ' τούς όποιους έξαρτάται, μετά τήν άναχώρηση τών Τούρκων, ή άξιοποίηση τής πεδιάδας τού Μαργαριτιού; Στό μεγαλύτερο μέρος τους είναι άγροτικοί εργάτες, χωρικοί χωρίς γή, πού προσελήσθησαν από τή δυνατότητα νά καλλιεργούν έπιτελους γιά λογαριασμό τους ένα κομμάτι γής. Παράδειγμα : αυτοί πού προέρχονται από τό Λευτέρι, καί είναι πολλοί, δέν έχουν τίποτα δικό τους : τά σπίτια τους καταστράφηκαν στόν πόλεμο, δηλ. κατ' άρχήν είναι πρόσφυγες. Γιά νά επιζήσουν έκμεταλλεύονται άπως μπορούν ένα κομμάτι γής, πού κρίνουν ότι άνταποκρίνεται στίς άνάγκες τους. Έκείνοι πού έρχονται άπ' τό βουνό είναι συνηθισμένοι στήν πιά λιτή ζωή: ίκανοποιημένοι μέ λίγα στό χωριό τους, θά ίκανοποιηθούν καί πάλι μέ λίγα, άλλα μέ προσπάθεια πολύ μικρότερη, στό Μαργαρίτι. Οι έποικοι, πού ήταν προηγούμενα ήμερομίσθιοι εργάτες ή βοσκοί, έγιναν έδώ αὐτοσχέδιοι ίδιοκτήτες-γεωργοί καί άποδείχτηκαν έξαρχής μέτριοι καλλιεργητές, σύμφωνα μέ τή γνώμη τών ειδικών· καί έν ρίχνουμε μία μόνο ματιά στά χωράφια τους καταλαβαίνουμε ότι καί τώρα έξακολουθούν άκόμη νά είναι μέτριοι.

Αυτά τά κοινωνικά καί άτομικά μειονεκτήματα (δημογραφική ασάφεια, κοινωνική άνομοιογένεια, άτομική άπειρία) βάρυναν πολύ στό πετρωμένο τό χωριό. Ήταν τάχα διαλυτικά; Άν μυσόν στή 'ζυγαρία, μαζί μέ τά πλεονεκτήματα τών φυσικών καί τεχνικών συνθηκών στό περιβάλλοντος, δέν θά ήταν δυνατό νά ύπερτερήσουν αυτά τά πλεονεκτήματα καί νά προκαλέσουν τήν έκκινηση τής άναπτύξεως; Δέν θά είχε χρειαστεί γι' αυτό παρά ένας καταλύτης γιά νά άνογκάσει τήν κοινότητα νά προετοιμάσει τήν ολοκληρωτική άξιοποίηση τού εδάφους, γιά νά συνειδητοποιήσει τά συλλογικά της συμφέροντα καί γιά νά μυηθεί στίς νέες μεθόδους εργασίας. Όμως ή μετάνηση αυτή τών έποίκων ήταν άπρόβλεπτη καί ή εγκατάστασή τους ρυθίστηκε μέ τόν πιά ύποτυπώδη τρόπο. Άν μερικές τεχνικές πραγματοποιήσεις ήταν άναγκαίες καί μία πλαισίωση άπαραίτητη γιά νά προχωρήσει ή άνάπτυξη, ή έξωτερική βοήθεια -είτε πλήρης είτε, άκόμα καλύτερα, σάν άπλή παρακίνηση τών τοπικών δυνατοτήτων-χρειάζόταν νά τους δοθεί. Άλλά τίποτα δέν ήρθε. Κανένα μόνιμο τεχνικό συμβούλιο δέν συστάθηκε (ή θέση τού γεωπόνου δέν συμπληρώθηκε) καί καμιά συλλογική πειθαρχία δέν εφαρμόστηκε ή καί άπλώς ένθαρρύνθηκε (άγροτικός συνεταιρισμός, άξιος τού όνόματός του, δέν ύπάρχει).

Ή νέα κοινότητα τού Μαργαριτιού, εγκαταλεμένη στίς ίδιες της τίς δυνάμεις, δέν άπέκτησε άντικειμενικά τά μέσα γιά τήν άνάπτυξή της. Νά γιαντί, πειραματισμός αθώοητου έποικισμού, ή άξιοποίηση πού χωριό είναι μία άποτυχία. Ύπάρχει άραγε άκόμα καιρός νά μετατραπεί σέ έπιτυχία; Άπό τεχνική άποψη, σίγουρα. Σοβαρά σχέδια γιά τήν ύδραυλική διεύθυνση τής πεδιάδας, μέ παρέμβαση τού Κράτους, τώρα μόλις συμπληρώθηκαν, άλλωστε. Άλλά δέν είναι πολύ άργά ; Ή εύνοϊκή στιγμή δέν πέρασε ; Ή μετά- νάσπωση πρós άλλα μέρη, πάντα έκλεκτικά ως πρós τίς άνοήττινες ίδιότητες, στερεί σήμερα τήν κοινότητα άπ' τά καλύτερα της στοιχεία. Καί σέ λίγο, δέν θά ύπάρχουν στό χωριό άνθρωποι άρκετοί γιά ν' άξιοποιήσουν, άν έρθε ή ώρα, νέες πηγές τοπικής εύμερίας.

(Μετάφραση Α. Τζιρά)

ΑΝΑΔΕΑΣΜΟΣ

Στις 18 Μάρτη έγιναν εκλογές για τον εξωτερικό δικτύο στο Καλοδίκο. Υπήρχαν υποσχέσεις ότι τον Ιούλιο το νερό θα είναι στις δεξαμενές και ότι θα σταθεί 1.000.000 δραχμές για προσωρινή τοποθέτηση ενός αριθμού από κοινοχρήστες βρύσες, στους οικισμούς που στερούνται εσωτερικού δικτύου. Μόλλον δεν προβλέπεται για φέτο χρηματοδότηση για έναρξη εργασιών εσωτερικών δικτύων.

Εκλήρωση:

Εκπρόσωποι κτηματιών οι: Χρήστος Γάτος - Ιωάννης Μηλιώτης - Γεώργιος Μπόρος
Εμπειρογνώμονες: Κώστας Σαββάνος, Γεωπόνος, Πρόεδρος - Σπύρος Καρόνης, Αγροφύλακας - Θύμιος Ντρίτσος - Αθανάσιος Νούσιος - Νίκος Γιαννέλος.

Σκοπός των εμπειρογνομένων είναι η εκτίμηση και ποιοτική κατάταξη των υπό αναδόμηση κτημάτων.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΝΟΜΑΡΧΗ

Στις 22-4-1982 καί ώρα 8.30 μ.μ. ο νέος Νομάρχης Θεσπρωτίας κ. Πέτρος Ρίζος επισκέφτηκε για πρώτη φορά το Μαργαρίτι με σκοπό τη γνωριμία με τους κατοίκους.

Το Νομάρχη συνόδευσε ο υπάλληλος της Νομαρχίας κ. Φ. Ράπτης. Ο Πρόεδρος της Κοινότητας ενημέρωσε τον Νομάρχη για τα προβλήματα που απασχολούν το Μαργαρίτι, συνολικά 18, όπως 'Υδρευση - Αποχέτευση - Άρση παραδοσιακού 'Ένταξη στους προτύπους οικισμούς - Κατασκευή κτιρίου παιδικού σταθμού - Ίδρυση σφαγείων, κ.λ.π.

Ο Νομάρχης διαβεβαίωσε ότι θα βεβαιώσει τα αναγκαία στο μέτρο των δυνατοτήτων του.

ΥΔΡΕΥΣΗ

Διαφωνίες έχουν προκύψει για τις μηχανολογικές εγκαταστάσεις μεταξύ επιβλέποντες μηχανικού και

εργολάβου.

Τις μέρες αυτές γίνονται έλεγχοι του εξωτερικού δικτύου στο Καλοδίκο. Υπάρχουν υποσχέσεις ότι τον Ιούλιο το νερό θα είναι στις δεξαμενές και ότι θα σταθεί 1.000.000 δραχμές για προσωρινή τοποθέτηση ενός αριθμού από κοινοχρήστες βρύσες, στους οικισμούς που στερούνται εσωτερικού δικτύου. Μόλλον δεν προβλέπεται για φέτο χρηματοδότηση για έναρξη εργασιών εσωτερικών δικτύων.

ΛΙΜΝΗ ΜΕΛΟΚΟΚΙΑΣ - ΠΑΛΑΙΟ-ΚΑΣΤΡΟΥ

Ο ΣΑΑΚ Παλαιόκαστρο αποφάσισε να μην κοιναίσει άλλο τη λίμνη για ιχθυοκαλλιέργεια. Ανοίξαν τις καταβάθρες, τα νερά τρωθήθηκαν και σκέπτονται να καλλιεργήσουν ομαδικά κ' έκταση 500 περίπου στρεμμάτων καλαμπόκι.

ΤΟ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΟ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ

Στις 12-3-82 ο Ο.Η.Θ.-Ημικρατικό θέατρο Ηπειρού- έδωσε παράσταση στο Μαργαρίτι στην αίθουσα του Γυμνασίου με το έργο «ΤΟ ΒΕΡΙΟ ΤΟΥ ΤΑΥΡΟΥ» του Τούρκου συγγραφέα Αζίζ Νεσίν. Κατά πληροφορίες ήταν μία πολύ πετυχημένη παράσταση με μεγάλη προέλευση κόσμου. Αξίζουν συγχαρητήρια στον Ο.Η.Θ. που αγωνίζεται να φέρει το θέατρο στα χωριά αλλά και στους λίγους χαριώνες μας που τόλμησαν ν' αναλάβουν την ευθύνη για το ανέβασμα του έργου.

Πιστεύουμε τώρα πού βρέθηκε ο δρόμος θα βλέπουμε συχνά το Ηπειρωτικό θέατρο στο Μαργαρίτι.

ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΒΙΒΛΙΑ

Κουραστικά πολλές φορές ψάχνοντας σε κεντρικά βιβλιοπωλεία της Αθήνας να βρώ Θεσπρωτικά ή και Ηπειρωτικά βιβλία που είχαν κυκλοφορήσει. Άλλοτε τα βρήκα και άλλοτε όχι. Όπου προηβες βρήκα τα περισσότερα μαζεμένα στα γραφεία του ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΣΟΥΛΙΟΥ» Πολυτεχνείου 8 - Όρφος 6ος της. 5228437.

Σκέφτηκα ότι μπορεί κι' άλλοι πατριώτες να ταλαιπωρούνται και κι εμένα να τα βρούν'ι' αυτό γράφω μερικά.

Εντύπωση μου έκανε η επιμελημένη εμφάνιση των υπερπολυτελών αυτών εκδόσεων.

Α' ΒΑΣΙΛΗ ΚΡΑΨΗΤΗ:

-«Λόγιοι της Ηπείρου» Δύο τόμοι μεγάλου σχήματος 68χ. 2.500

-«Θεσπρωτικά» Μεγάλου σχήματος 68χ. 900

-«Της Λευτεριάς» Περιλαμβάνει τα Ιστορικά και Ανθολογία ποιημάτων που γραφτήκαν για την Απελευθέρωση των Γιαννιτών 68χ. 400

-«Η Αληθινή Ιστορία τού Σουλίου» 1600 - 1803. Σχήμα 80ν 68χ. 350.

Β' ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΣΟΥΛΙΟΥ»:

-«Μνήμη Σουλίου» Τόμοι 5, συνολικής αξίας 68χ. 3.800.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΚΑΚΟΥΡΗΣ

Δίνοντας συνέχεια για τον αείμνηστο Περικλή Κακούρη αναδομίζουμε απ' την εφημερίδα «Η ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΗ» άρθρο του κ. Βασίλη Κραψίτη για την απάντηση του Αλεξάνδρη κ. Χ.Σ. Γιάκι σε γράμμα που του έστειλε η Αδεσφόρττα.

Τις ενέργειες της αδεσφόρττας για έκδοση των απάντων του ποιητή θα τις διαβάσετε στο άρθρο μας «Η ΑΝΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ».

Ο ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΚΑΚΟΥΡΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ

Του κ. Βασίλη Κραψίτη

Το πρόσφοτο δημοσίευμα στην έγκριτη εφημερίδα «Η ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΗ» του μελετητή «Περικλής Κακούρης...» του κ. Χρησίου Γιάκι, ο οποίος αποτελεί μία εξαιρετική πνευματική παρουσία του Θεσπρωτικού χώρου, μου δίνει την ευκαιρία των σημειώνων μου ανακινώσεων.

Πριν από τρείς (3) περίπου μήνες ευπαρθής Μαργαριτιώτης

μου εξέφρασε και για λογαριασμό μιάς ομάδας συμπατριωτών του, την ευγνωμοσύνη τους για την πνευματική ανόδοση που έκανα του ποιητή Περικλή Κακούρη στο έργο μου «Θεσπρωτοί Λόγιοι». Αθ. 1976) που από τότε έλαβε τη θέση του στην Ελληνική Γραμματεία, όπως στις Ανθολογίες και Μελέτες εκδόσεων Παυλολάτου κ.λ.π. και για το τοξιδιώτικη, ιστορικά μελετήματα κ.α. που δημοσιεύα ως τώρα για το Μαργαρίτι. Στην συνέχεια μου γνώρισε τις προθέσεις τους

ως προς τη Μνήμηση του Περικλή Κακούρη ύστερα από ανταλλαγή απόψεων, ο Ευπαρθής Μαργαριτιώτης (το αναμνηστικό του μόνον ο ίδιος μνηστικό κ.λ.π. «αποκαλύψει», κατέλειξε στο εξής.

1). Ένας δρόμος του Μαργαριτιού να πάρει την ονομασία «Περικλή Κακούρη». 2) Ν' ανεγερ-

Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΕ

ΣΥΣΚΕΨΕΙΣ

● Στις 5-5-82 πραγματοποιήθηκε ευρεία σύσκεψη σε Νομαρχιακό επίπεδο για σύνταξη του Γεωργικού Προγράμματος 5/έτους 82-87.

Για πρώτη φορά εκπροσώπησε την επαρχία μας ο Πρόεδρος της Κοινότητας Μαργαριτιού.

Συζητήθηκαν θέματα για την προαγωγή της γεωργικής ανάπτυξης της περιοχής όπως: - Αξιοποίηση κήπων - Βελτίωση βοσκοτόπων κ.λ.π.

● Στις 6-5-82 πραγματοποιήθηκε πάλι σύσκεψη στη Νομαρχία για υποβολή προτάσεων για σύνταξη του 5/ετούς προγράμματος Οικονομικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης.

Οι προτάσεις που έγιναν δεχτές από τους συνεδρους συνοπτικά είναι:

πρωτογενής τομέας

Βασικά γεωργικά προβλήματα: - Αξιοποίηση κήπων Μαργαριτιού - Περίθαλψη - Βελτίωση βοσκοτόπων. Κατασκευή έργων προσαύξησης-ομβροδεμένων κ.λ.π. - Άρση Διοικητικών δυσχεριών επαρχίας. Επένδυση Δημ. Υπηρεσιών. Δημιουργία Α.Τ.Ε. Πατατωτή καλαμών αντοχής (κάλυψη από τό Κράτος).

Βασικά έργα γεωργικής ανάπτυξης: - Κατασκευή και λειτουργία σφαγείων-ψευγειών στην περιοχή Μαργαριτιού.

- Εγγειοβελτιωτικά έργα: Σύνταξη μελετών γι' αξιοποίηση κήπων. Οδοποιία.

- Αλλαγή συστήματος λειτουργίας των Συν/μών με επένδυση, με τεχνικό ημερησικό προσωπικό. - Δημιουργία Αγροτικών Συλλόγων και Κτηνοτροφικού Συν/μου στην περιοχή.

δευτερογενής τομέας

Τουρισμός:

Ενδεικνύονται για θερινό τουρισμό η περιοχή Περίθιας και Μαργαριτιού. - Απαιτούνται έργα υποδομής και προβολή για τουριστική ανάπτυξη. Υπο κατασκευή είναι 2 CAMPINGS καί 20 ενοικιαζόμενα δωμάτια. - Βελτίωση δρόμων Περίθιας - Αρίλα - Πλάζ καθώς και σύνδεση με άλλους λιμενοβραχίονες της περιοχής.

Κύριες ελλείψεις σε αστική υποδομή:

- Δημοτικό Σχολείο: 2 (Πυργί-Ελευθερίου, Παλαιόκαστρο-Μαργαριτιού). - Νηπιαγωγείο: 1 (Μορφάτι-Σπαθαρίων).

- Παιδικό Σταθμό: 3 (Μαργαρίτι-Μαζαράκι-Περίθιας) στεγάζονται σε μισθωμένα κτήρια. - Ίδρυση Λυκείου στο Μαργαρίτι. - Ίδρυση καί λειτουργία Παιδικών Σταθμών σε όλες τίς κοινότητες που στερούνται.

- Προαγωγή του Αγροτικού Ιατρείου Μαργαριτιού σε Υγειονομικό Σταθμό.

- Ύδρευση - Αποχέτευση.

πολιτιστική δραστηριότητα

- Δημιουργία Πνευματικού Κέντρου για στέγηση των Πολιτιστικών Συλλόγων. Στελέχωση.

δίκτυο αστικών κέντρων

- Σύνδεση συνισμάτων ΚΟΝΤΡΑ,

των οικισμών.

Θεσμικά και οργανωτικά προβλήματα:
- Η εκτέλεση έργων και προμηθειών των κοινότητων να πραγματοποιείται χωρίς διαγωνισμό μέχρι ποσού ύψους 2.000.000 Δρχ.
- Αισθητή έλλειψη εργατικών κατοικιών.

Προβλήματα πολεοδομικής υφής:
- Στερείται η περιοχή πολεοδομικών σχεδίων.
- Περιορισμός οικονομικής δραστηριότητας, λόγω παραδοσιακού οικισμού Μαργαριτιού.

Κύριες ελλείψεις σε αστική υποδομή:

- Δημοτικό Σχολείο: 2 (Πυργί-Ελευθερίου, Παλαιόκαστρο-Μαργαριτιού). - Νηπιαγωγείο: 1 (Μορφάτι-Σπαθαρίων).

- Παιδικό Σταθμό: 3 (Μαργαρίτι-Μαζαράκι-Περίθιας) στεγάζονται σε μισθωμένα κτήρια. - Ίδρυση Λυκείου στο Μαργαρίτι. - Ίδρυση καί λειτουργία Παιδικών Σταθμών σε όλες τίς κοινότητες που στερούνται.

- Προαγωγή του Αγροτικού Ιατρείου Μαργαριτιού σε Υγειονομικό Σταθμό.

- Ύδρευση - Αποχέτευση.

πολιτιστική δραστηριότητα

- Δημιουργία Πνευματικού Κέντρου για στέγηση των Πολιτιστικών Συλλόγων. Στελέχωση.

δίκτυο αστικών κέντρων

- Σύνδεση συνισμάτων ΚΟΝΤΡΑ,

Με μεγάλη επιτυχία και ως προς τη διεξαγωγή και την προσέλευση Μαργαριτιωτών και φίλων των έγινε ο χορός της Αδεσφόρττας στις 3 Απρίλη.

Με την παρουσία τους τίμησαν την εκδήλωση οι βουλευτές του Νομού, ο Πρόεδρος της Κοινότητας καί ο κοινοτικός γιατρός που ήρθαν απ' το Μαργαρίτι, και εκπρόσωποι της Αδεσφόρττας Περίθιας.

Για την επιτυχία του χορού, πέρα από τό διοικητικό συμβούλιο της Αδεσφόρττας βοήθησαν: - Το διοικητικό καί βοηθητικό προσωπικό της Εθνικής Εστίας του Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας Αγίων Αναργύρων. Άδωγη σέ καθαριότητα αί αίθουσα καί κούρτια σπιτικά φαγητά ήτοι άποποίηση καί τους πλέον απαιτητικούς.

-Το Μαργαριτιώτικο μουσικό συγκρότημα των Αγίων Αναργύρων, με παλιά δημοτικά τραγούδια έκανε πολλούς νά δακρυσθούν καί να μετ' έφθον νερά σέ πολλά γέλια κάτω από τών γεροπλητάνων στο Μαργαρίτι.

Πιστεύουμε στήν επόμενη εκδήλωση να βρεθούμε όλοι.

-Πολλοί φίλοι της Αδεσφόρττας

Αξιότιμο κύριο, Έ

ΣΚΕΨΕΙΣ - ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

Η ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ

Ένα κακό σημάδι του καιρού μας που βαρύνει και ξεθαίνει, είναι και η αρρώστια της αδιαφορίας.

Η αρρώστια τούτης φουντώνει όπου λείπει η ανθρώπινη ευαισθησία, η συνέπεια η αλληλοεκτίμηση. Λίγο, πολύ όλοι μας είμαστε αδιάφοροι. Αδιάφοροι σε οξεία ή χρόνια μορφή. Αδιάφοροι στον εαυτό μας, τον πλησίον και γενικά σε κάθε κοινωνική υποχρέωση.

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας μας, με την παράκληση του σ' όλα τα μέλη μας, πασκίζει να πετύχει κάθε φορά τους στόχους, που είναι η σύμφιξη του νου και της καρδιάς μας, η εξύψωση μας στην κοινωνική παράσταση και η επίτευξη των σκοπών μας.

Είναι λυπηρό πολλά μέλη του Συλλόγου μας ν' αδιαφορούν προκλητικά και να μαστίζονται από την αρρώστια τούτης του ωχαδερφισμού σ' ένα σώμα σαν το σώμα της Αδελφότητας μας. Στο κάτω κάτω δεν έχουν αυτό το δικαίωμα νάναι εκούσια αδιάφορα μέλη σ' ένα σύνολο ανθρώπων.

Είναι απαράδεκτη αυτή η νοοτροπία αυτή η τακτική αυτή η κακομοιρία. Γιατί όλοι γνωρίζουμε ότι ο άνθρωπος τοποθετείται σωστά στη ζωή όταν είναι ορθή η πνευματική και κοινωνική τοποθέτησή του.

Υπήρξαν, υπάρχουν σήμερα, θά υπάρχουν πάντοτε άνθρωποι με εσφαλμένη τοποθέτηση στη ζωή. Αυτοί είναι οι αρνητές της δημιουργίας. Ανήκουν στην κατηγορία αυτή οι άπρακτοι, οι μαλθακοί και γενικά οι αδιάφοροι είτε σαν άτομα είτε σαν σύνολο. Και σαν αποτελέσματα της αδιαφορίας είναι η μόνιμη στασιμότητα σε όλους τους τομείς. Όλοι πρέπει να γνωρί-

ζουμε το δημιουργικό ρόλο του ανθρώπου, με άλλα λόγια την ορθή τοποθέτησή του στη ζωή και να αποφεύγουμε λαθεμένες ενέργειες στους διάφορους τομείς. Τότε μόνο έρχεται η ανάπτυξη και η πρόοδος της κοινωνίας.

Ο Αδιάφορος και ακαλλίεργος άνθρωπος είναι αναμφίβολα απαίδευτος, αμόρφωτος, αντικοινωνικός, αμέτοχος στα Κοινωνικά Προβλήματα της εποχής μας.

Ράπτης Κώστας

ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Στον ένα χρόνο που πέρασε το Δ.Σ. της Αδελφότητας μετέφερε σκέψεις, απόψεις, εισηγήσεις προς διάφορες κατευθύνσεις.

Λίγοι μας απάντησαν.

Δεν κρίνουμε αν οι απαντήσεις που δόθηκαν συμφωνούν με τις απόψεις μας, αν ενεργούν σύμφωνα με τις εισηγήσεις ή αν με διάφορα προσχήματα εφαρμόζεται ή λύση του ξεφορτώματος.

Πάντως απάντησαν κι' αυτό τους τιμάει.

Οι υπόλοιποι γιατί δεν απάντησαν;

Μήπως απ' αδιαφορία, αντικοινωνικότητα, ή δε μας υπολογίζουν, μας αγνοούν, δεν καταδέχονται ν' ασχοληθούν μαζί μας; ή οι υπηρεσίες τους είναι ανοργάνωτες και τα έγγραφα χάνονται; ή δε βρίσκονται κανείς που να θεωρεί τον εαυτό του υπεύθυνο ν' απαντήσει;

Έχουν όμως δικαίωμα να μην απαντάνε;

Κατά τη γνώμη μας ΟΧΙ.

Γιατί η Αδελφότητα είναι φορέας της χιλιάδας των ξενιτεμένων Μαργαριτιωτών και ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΗΝ ΑΓΝΟΟΥΝ. Ε.Μ.

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Με προσυνεδριακές συσκέψεις, συγκρότηση επιτροπής, και έντονη δραστηριοποίηση όλων των φορέων προχώρησε η Π.Σ.Ε. στη οργάνωση του Παγκόσμιου Πανηπειρωτικού Συνεδρίου που θα γίνει, όπως είναι γνωστό, τέλη Αυγούστου στα Γιάννενα.

Στις προσυνεδριακές αυτές συσκέψεις ήταν ενταγμένη κι' αυτή που έγινε στις 17 Μάρτη 1982 στο Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών με συμμετοχή των αδελφότητων και Ομοσπονδιών.

Η Αδελφότητα μας εκπροσωπήθηκε από τον Πρόεδρο και το Γραμματέα.

Παρ' όλο που η συμμετοχή των

Αδελφότητων στην προσυνεδριακή αυτή σύσκεψη ήταν φτωχή το επίπεδο μπορεί να χαρακτηριστεί ικανοποιητικό. Όλοι σχεδόν οι εκπρόσωποι έκαναν ενδιαφέρουσες προτάσεις και προσφέρθηκαν να βοηθήσουν οικονομικά.

Επικράτησε η άποψη, κάθε Αδελφότητα να καλύψει τα έξοδα των δικών της συνεδριών, και επιπλέον να συμβάλλει με ένα ποσό στα γενικά έξοδα του συνεδρίου.

Το Δ.Σ. θ' αποφασίσει σε προσέχρη του συνεδρίου πως θα εκπροσωπηθεί στη μεγάλη αυτή σύναξη των Ηπειρωτών και τι χρηματική ενίσχυση θα προσφέρει στην Π.Σ.Ε.

Τι έγραψαν οι εφημερίδες

«Η ΓΝΩΜΗ»
«ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ»

Με τα προβλήματα, που απασχολούν το Μαργαρίτι, τις ενέργειες της Αδελφότητας και άλλα πολλά θέματα ασχολείται το τρίτο φύλλο του ενημερωτικού δελτίου της Αδελφότητας των Μαργαριτιωτών.

Σημαντική η προτροπή για την ίδρυση Πολιτιστικού ομίλου στο χωριό. Μόνο να μη μείνει στα λόγια... διότι αρκετός είναι ο μαρασμός και η εγκατά-

λειψη του Μαργαριτίου και της γύρω επαρχίας.

Ευχαριστούμε που ασχολείσαι πάντα με το Μαργαρίτι αγαπητή «ΓΝΩΜΗ». Όπως θα διαβάσεις σ' άλλη στήλη ο ΠΟΜ είναι έτοιμος. Κάτι πάει ν' αλλάξει τα τελευταία χρόνια στο Μαργαρίτι και την επαρχία.

Άρχισαν οι κάτοικοι να δραστηριοποιούνται και να ζητάνε το δικό τους Κι' αυτό κάποιο καλό θα φέρει. Ε.Μ.

Παρακαλούνται οι κ.κ. Διευθυντές των Θεσπρωτικών εφημερίδων, να μας στέλνουν, για ενημέρωση, τα φύλλα που γράφουν κάτι για το Μαργαρίτι.

ΜΗΠΩΣ ΓΝΩΡΙΖΕΙΣ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΣΟΥ ΣΤΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ;

ΘΑ ΤΟΝ ΓΝΩΡΙΣΕΙΣ ΑΝ ΠΑΡΕΙΣ ΤΗ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ ΠΟΥ ΤΥΓΩΣΑΜΕ

η ανέλιξη του Μαργαριτίου

Πολλοί είναι οι σκοποί, ανθρωπιστικοί και πολιτιστικοί, του Συλλόγου μας, αλλά και σεβασμός στην Ιστορία και τις παραδόσεις της γενέτειράς μας, καθώς και πόθος αναβίωσης όλων όσων σε διάρκεια αιώνων έλαμψαν στο χώρο αυτό της Θεσπρωτίας. Η παργμιά τους, άθλημα μεγάλο και γύμνασμα ψυχών όρθιων, θα δημιουργήσει την ακτινοβολία του παρελθόντος, (αίνος, ρίζα, και παρακαταθήκη), θα αρχιτεκτονήσει την ευδαιμονιστική ζωή των συμπατριωτών μας που ζούνε στο Μαργαρίτι μέσα πάντοτε σε ότι φαίνεται τα ελληνοχριστιανικά ιδεώδη, και κυρίτερα θα οδηγεί κάθε απόγονο, οπουδήποτε της διασποράς του Ελληνισμού και αν βρίσκεται, στην εκτέλεση του χρέους, όπως η Ηπειρώτική κληρονομιά διδάσκει και απαιτεί.

Έτσι, με ενθουσιασμό και αγάπη, αλλά και με σύνεση, ξεκινάμε στην πραγμάτωση των ωραίων αυτών σκοπών, διασαλπίζοντας την πρόσκληση σε συνοδοιπορία και συμπάρασταση αρχικά όλων των Μαργαριτιωτών, και στην συνέχεια όλων των Ηπειρωτών και φίλων, δίνοντας προσωπικά και με όλα τα μέλη του Διοικ. Συμβουλίου και του Συλλόγου μας, ότι πιο ωραίο έχουμε, την ίδια την ψυχή μας.

Για την υλοποίηση των Ιστορικών, πνευματικών και πολιτιστικών αξίας και σημασίας έργων, με ομόφωνη απόφαση του Διοικ. Συμβου-

λίου, επιδιώξαμε την επικοινωνία με τον διακεκριμένο λογοτέχνη, ποιητή, κριτικό, πεζογράφο και ιστορικό συγγραφέα, και πάνω από όλα Άνθρωπο και πατριώτη κ. Βασίλη Κραψίτη, τον από την Παραμυθιά της Θεσπρωτίας καταγόμενο. Είναι εξ' άλλου στο ενεργητικό του το τεράστιο σημαντικό έργο του Πνευματικού Συλλόγου «Οι Φίλοι του Σουλίου», του οποίου είναι ο ιδρυτής, αλλά και ο εμπνευστής και εκτελεστής όλων των ακτινοβολουσών πραγμάτων. Αποφασίσαμε, δηλαδή, να ζητήσουμε από τον σεμνό και αθόρυβο αυτόν Ηπειρώτη και Πανέλληνα, τη σοφία του και την εμπειρία του.

Η πρώτη μου επικοινωνία μαζί του έγινε τηλεφωνικά, έμεινε δε εκοτατικός από την πρόθυμη και δημιουργική (απόλυτα ανιδιοτελής και συμπατριωτική) συμπαράσταση, όπως συνοπτικά ο ίδιος ο κ. Βασ. Κραψίτης περιγράφει στο σημειώμα του «ο Περικλής Κακούρης και το Μαργαρίτι» (εφημ. «Η Θεσπρωτική»), Ηγουμενίτσα, που αναδημοσιεύουμε σε άλλη στήλη, και «Πρωινός Λόγος» Γιάννινα 21-2-1982). Πρόσφατα είχα την πρώτη προσωπική μου γνωριμία μαζί του στο γραφείο του «Πνευματικού Συλλόγου Οι Φίλοι του Σουλίου» οδός Πολυτεχνείου -8- όπου με την πνοή του και την ακτινοβολία του έχει αναστηθεί το Σούλι, εκπέμπονται καθημερινά τα μηνύματα «Μνήμης και Ζωής» σύμφωνα με τη

βιοθεωρία των ηρώων Σουλιωτών και ηλεκτρίζεται ο κάθε συνομιλητής του για πράξεις, ωραίες, ανθρώπινες και υψηλές.

Με ολύμπια γαλήνη, φωτεινό βλέμμα και οξύτατη σκέψη και κρίση, ο Βασίλης Κραψίτης σε πολύωρη συζήτηση, μούδωκε ολοπρόθυμα την ίδια του την καρδιά. Έτσι ως προς τα πνευματικά θέματα που μας απασχολήσαν ανάλαβε χωρίς καμιά υλική αμοιβή του, τα εξής θέματα του Συλλόγου μας: Α) Έκδοση Βιβλίου με τίτλο: «Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΚΑΚΟΥΡΗΣ» (1911-1943).

Την ανάσταση (την πνευματική) του Περικλή Κακούρη την έκανε ο Βασίλης Κραψίτης με εμπνευσμένο δοκίμιο στις σελίδες των έργων του «Θεσπρωτοί Λόγιοι», 1976 και «Λόγιοι της Ηπείρου», Τόμ. Α', 1979, με το οποίο και τον επέβαλε στην Ελληνική Γραμματεία. Τώρα, ύστερα από το αίτημα μας, ανάλαβε την παρουσίαση με συμπληρωμένο δοκίμιο του, όλων των ποιημάτων του ποιητή Κακούρη, τα οποία διάσωσε από την φθορά του χρόνου, αντέγραψε ο ίδιος από μισοσβησμένα χειρόγραφα με επίμονη εργασία του περίπου ενός μήνα, ταξινόμησε και κατάταξε εννοιολογικά και κατά περιόδους δημιουργίας τους, και σχεδίασε την πνευματική παρουσία του συμπατριώτη μας Περικλή Κακούρη με παράλληλη παρουσία του δασκάλου και του πατριώτη. Έτσι με πρόλογο του Συλλό-

γου μας, μελέτη του Β. Κ. με τίτλο «Περικλής Κακούρης» (ο ποιητής, ο δάσκαλος, ο πατριώτης Μαργαριτιώτης και ο Άνθρωπος) και με τα ποιητικά του ΑΠΑΝΤΑ, θα εκδοθεί το Φθινόπωρο ένα βιβλίο πολυτελούς εμφάνισης (μονοτυπίας), σχήματος 8ου σελίδων πάνω από εκατό, που θα φέρει τον αριθμό ένα των εκδόσεων του Συλλόγου μας.

Ως προς τις άλλες εισηγήσεις μας για τη μνήμη του Περικλή Κακούρη, ο Β. Κ., από αντικειμενική και υπεύθυνη θέση, μας είπε: «Ο Χρόνος νικιέται μόνον από τα στέρεα έργα. Και αυτά πρέπει ν' αντιστοιχούν με το υποκειμενικό στοιχείο, γνήσια, και προπαντός αντικειμενική και ορθής κρίσεως. Το έργο του αείμνηστου Περικλή Κακούρη, τοποθετούμενο πια σε ολοκληρωμένη μορφή στην Ελληνική Γραμματεία θα κριθεί και θα συγκριθεί με πολλούς άλλους του ίδιου κλίματος. Αν ληφθεί υπ' όψιν ότι το μεγαλύτερο (αριθμητικά) μέρος της δημιουργίας του ανήκει στην ηλικία των δεκαπέντε χρόνων και ότι με τον δοξασμένο θάνατό του (στα 32 χρόνια του) δεν πρόλαβε να δώσει το έργο της ωριμότητάς του, καταλαβαίνεται τις συνέπειες των υπερενθουσιασμών. Το μεγαλύτερο και αιώνιο μνημόσυνο του το κάνετε με την έκδοση των ΑΠΑΝΤΩΝ ΤΟΥ. Μια μαρμαρίνη επιγραφή μνημόσυνης της πνευματικής του

παραστάσεως και της τιμημένης προσφοράς της ζωής του στο Έθνος την 29-9-1943 στην Παραμυθιά, θα ολοκληρώσει την προσδωκία του (αν ζούσε) της τιμητικής του διακρίσεως από τους συμπατριώτες του. Γιατί τον γνωρίσαμε και θεβαινώμεν πως ήταν τόσο σεμνός. Η ανέγερση προτομής του ως εθνομάρτυρα είναι ένα άλλο θέμα που με βρίσκει σύμφωνο, προσφέροντας από τώρα τον οβολό μου».

Β) Έκδοση Βιβλίου με τίτλο: «Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ - ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ». Για το Μαργαρίτι ο Βασίλης Κραψίτης έδωσε άριστα Ιστορικά και ταξιδιωτικών εντυπώσεων κείμενα με τα έργα του: «Ταξίδι στην Ήπειρο», «Θεσπρωτικά», κ.λ.π. Τώρα απευθυνθήκαμε στον εξαίρετο ιστορικό για τον οποίο ο λόγιος της Παραμυθιάς Κων/γος Ιωάν. Μητσιώτης έγραψε τελευταία: «ο Κραψίτης μέσω των σελίδων του υψώνεται μεγάλος ιστορικός, ιδιότητα που επεκτείνει την πνευματική του κυριαρχία στον πνευματικό ορίζοντα της σύγχρονης Ελλάδας» (εφημ. «Η Θεσπρωτική», Ηγουμενίτσα 27-4-1982). Αποδεχόμενος την εισηγήσή μας ο Β. Κ. ανάλαβε, χωρίς καμία αμοιβή του, τη συγγραφή της «Ιστορίας του Μαργαριτίου», έργο που ο Σύλλογός μας φιλοδοξεί ευγενικά να δώσει στην Ιστορική Έπισητήμη στα τέλη του 1983, με την επιμέλειά του, και με αριθμό δύο των εκδόσεών του.

Γ) ΛΟΙΠΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑ:

Στην κατηγορία αυτή η σκέψη μας στρέφεται στην δημιουργία και λειτουργία Βιβλιοθήκης, Αρχαιολογικού και Λαογραφικού Μουσείου, Φιλαρμονικής, Χορευτικού συγκροτήματος κ.λ.π. επίσης και πρωταρχικά στην ίδρυση στο Μαργαρίτι ΛΥΚΕΙΟΥ, όχι μόνο για να τιμηθεί η αρχαία και ιστορική αυτή πόλη, αλλά και για ν' αντιμετωπιστεί μία αδήριτη πραγματικότητα, η εξυπηρέτηση, δηλαδή, των εκατοντάδων μαθητών της επαρχίας Μαργαριτίου, οι οποίοι ξεσιπώνονται, ταλαιπωρούνται οικονομικά και απομυζούνε τις οικογένειές τους φοιτώντας σε Λύκεια της Θεσπρωτίας και του νομού Πρεβέζης. Ένα σοβαρό θέμα που από τις στήλες αυτές θέτουμε από τώρα υπ' όψει της Κυβερνήσεως, εμπιστευόμενοι τον αποτελεσματικό χειρισμό του στους βουλευτές του νομού Θεσπρωτίας.

Επειδή όμως τα πολιτιστικά, κοινωνικά, θρησκευτικά, πνευματικά, και άλλα θέματα, εκτιμώνται και κρίνονται από διάφορες βάσεις και θέσεις, παρακαλούμε όπως έχουμε τις υποδείξεις κάθε συμπατριώτη που θα είχε την ευγενική αυτή φιλοδοξία, και τη συμπάρασταση (την ηθική και υλική) κάθε Ηπειρώτη και κάθε φίλου.

Αθήνα: 6 Μαΐου 1982
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΚΑΓΙΑΝ-ΝΗΣ
Πρόεδρος της Αδελφότητας